

Föreningsdrivna mötesplatser för unga

Kartläggning

Fritidsförvaltningen
Ekonomi- och analysavdelningen

Upprättad: 2021-05-27
Ansvarig: Julia Böhler

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Bakgrund	3
Syfte	4
Metod.....	4
Avgränsning.....	4
Disposition	5
Föreningsdrivna mötesplatser för unga	5
Flamman Ungdomarnas hus	5
HelaMalmö	8
HaBiTatQ (RFSL Rådgivningen Skåne)	10
Tillsammans i förening (TIF)	12
Mötesplats Otto (Ensamkommandes förbund)	14
Gnistan	16
Bryggeriet	18
Spelens Hus	19
FIFH-hallen (Föreningen Idrott för Handikappade)	22
Almviks 4H-Gård	22
MCR (Malmö Civila Ryttareförening)	24
Andra mötesplatsverksamheter för unga i staden	25
Analys.....	27
Mötesplatser för unga – sett över tid och funktion	27
Malmö stad och föreningsdrivna mötesplatser för unga	33
Genomlysning av verksamhetsavtalen	35
Hur kan förvaltningen bättre stödja de föreningsdrivna mötesplatserna?	39
Slutsatser	40

Inledning

Fritidsnämndens ansvarsområde involverar både stöd och service till föreningslivet och fritidsgårdar och mötesplatser för barn och unga. I fokus för den här kartläggningen är de föreningsdrivna mötesplatserna för unga som förvaltningen har verksamhetsavtal med. Dessa verksamheter relaterar på ett tydligt sätt till båda dessa ansvarsområden. Kartläggningen beskriver de föreningsdrivna mötesplatserna och lyfter olika perspektiv på dessas funktion för förvaltningen och i staden. Kartläggningen är en del av ett större arbete med att se över och utveckla stödet till de föreningsdrivna mötesplatserna.

Bakgrund

Efter omorganisationen i Malmö stad 2017 fick fritidsnämnden ansvar för fritidsgårdarna och ett antal föreningsdrivna mötesplatser för unga i Malmö. Förvaltningen driver idag 17 fritidsgårdar som är geografiskt spridda över staden.¹²³ Utöver det här ger fritidsförvaltningen verksamhetsbidrag till följande 11⁴ föreningsdrivna mötesplatser för barn och unga runt om i staden: Flamman Ungdomarnas hus, Hela Malmö, Habitat Q, Tillsammans i förening, Mötesplats Otto, Gnistan, Bryggeriet, Spelens hus, FIFH-hallen (Föreningen Idrott för Handikappade), Almviks 4H-gård och Malmö Civila Ryttareförening. De föreningsdrivna mötesplatserna har tillkommit efterhand och i olika delar av stadens förvaltningsorganisation. Verksamhet och målgrupp kan skilja sig åt mellan de olika föreningsdrivna mötesplatserna.

Följande kartläggning kommer av ett behov av att få en bättre helhetsbild av de föreningsdrivna mötesplatser för unga som förvaltningen numera har ett helhetsansvar för. Utgångspunkten för kartläggningen är att de föreningsdrivna mötesplatserna bidrar med bredd och nya idéer. Enligt förvaltningen ska de föreningsdrivna mötesplatserna för unga ses som kompletterande eller som alternativ till fritidsgårdsverksamheten. I den här kartläggningen diskuteras ett behov av att förvaltningen vidgar förståelsen av dessa verksamheter. I den här kartläggningen undersöks även fritidsförvaltningens stöd till mötesplatsverksamheterna. Det saknas i dagsläget en tydlig struktur för bidragens storlek, för hur förvaltning och förening kan samarbeta och för vilka krav som förvaltningen ställer på föreningarna. Inom förvaltningen finns vidare

---

¹ Fritidsförvaltningen använder begreppet ”fritidsgårdar” för kommunalt drivna mötesplatser. Enligt uppdragsbeskrivningen ska fritidsgårdarna vara en arena där ungdomars sociala och utveckling främjas. Fritidsgårdsverksamheten bygger på frivilligt deltagande och erbjuder ungdomar en trygg och drogfri fysisk plats utanför skolan och hemmet. Verksamheten bedrivs på vardagseftermiddagar- och kvällar, helger samt skollov, med en omfattning på ca 37 timmar per vecka. För att alla ska ha möjlighet att delta är alla aktiviteter avgiftsfria för besökarna.

² Det håller på att utvecklas ytterligare två fritidsgårdar (City och Lorensborg)

³ Två av dessa fritidsgårdar riktar sig till barn som går i mellanstadiet och resterande 15 riktar sig till barn och unga som går i årskurs 6 upp till 18 år.

⁴ Utöver dessa 11 kategoriseras även det urbana sport och kulturcentret Kampen (har ej verksamhetsavtal utan bara driftavtal) och Boulealliansen (har verksamhetsavtal) som föreningsdrivna mötesplatser.

en idé om att ansvaret och administrationen för arbetet med de föreningsdrivna mötesplatserna ska flyttas över från föreningsavdelningen till det som idag kallas fritidsgårdsavdelningen. Följande kartläggning berör och utgör även underlag för det fortsatta arbetet med dessa frågeställningar.

Syfte

Syftet med kartläggningen är att få en bättre helhetsbild av och fördjupad kunskap om den mötesplatsverksamhet för unga som bedrivs på det som inom förvaltningen kategoriseras som föreningsdrivna mötesplatser för unga. Syftet är också att se över vilka krav som förvaltningen ställer på de föreningsdrivna mötesplatserna och likvärdigheten i bidragsgivandet till dessa.

Metod

För att få bättre kunskap om de föreningsdrivna mötesplatserna för unga har intervjuer genomförts med föreningarnas verksamhetsansvariga under augusti, september och oktober månad 2020. Mötesplatserna besöktes vid intervjutillfället. I de flesta fall skedde intervjuerna under dagtid då mötesplatsen hade stängt för besökare. Under intervjuerna har föreningen ombetts beskriva sin mötesplatsverksamhet (aktiviteter, målgrupp, öppettider, bemanning), betydelsen av mötesplatsen (både för föreningen och för de unga som besöker den), om och med vilka de samverkar samt huruvida de ser sin mötesplatsverksamhet som kompletterande till fritidsgårdsverksamhet.

Utöver representanter från föreningarna har tjänstepersoner (chefer och planerings/utvecklingssekreterare) på fritidsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadskontoret och arbetsmarknads- och socialförvaltningen som på olika sätt (sam)arbetar med de föreningsdrivna mötesplatserna involverats i kartläggningen. Därtill har verksamhetsavtal, kartläggningar och utredningar som Kartläggning av Malmö stads samverkan med idéburen sektor (stadskontoret, 2019), Utredning om spridning av allaktivitetshusmodellen (kulturförvaltningen, 2017), Mötesplatsernas organisatoriska tillhörighet (stadskontoret 2015) och Föreningsdrivna mötesplatser (stadskontoret, pågående), verksamhetsberättelser och föreningarnas sociala medier utgjort underlag i arbetet med kartläggningen.

Avgränsning

Fokus i den här kartläggningen har varit att skapa en bättre förståelse för föreningarnas mötesplatsverksamhet. Redogörelserna ska såldes inte läsas som uttömmande beskrivningar av föreningarnas hela verksamhet. Utöver det undersöks huruvida och på vilket sätt dessa mötesplatsverksamheter kompletterar fritidsgårdsverksamheten samt eventuella begränsningar med denna utgångspunkt. I den här kartläggningen har vidare de verksamhetsavtal som förvaltningen har med föreningarna undersökts och jämförts. Här är det möjligt att göra ytterligare analyser än de som görs och presenteras i den här kartläggningen.

Disposition

Rapporten består av en kartläggningsdel och en analysdel. I den första delen beskrivs de föreningsdrivna mötesplatserna (målgrupp, inriktning, arbetssätt). Beskrivningarna tar sin utgångspunkt i samtalen/intervjuerna som genomförts med verksamhetsansvariga på mötesplatserna och/eller med representanter från föreningarnas styrelser. I den andra delen, analysdelen, som tar sin utgångspunkt i intervjuerna, och övrigt insamlat material lyfts olika perspektiv på de föreningsdrivna mötesplatsernas funktion och roll i relation till fritidsgårdsverksamheten och staden. Därefter diskuteras, med utgångspunkt i verksamhetsavtalen, förvaltningens kravställande gentemot de föreningsdrivna mötesplatserna. Rapporten avslutas med en sammanfattning de viktigaste slutsatserna att ha med i det fortsatta arbetet.

Föreningsdrivna mötesplatser för unga

Flamman Ungdomarnas hus

Föreningen Flamman socialt förebyggande centrum (Flamman SCF) har bedrivit mötesplats för unga sedan 1997 och flyttade in i de gamla fritidsgårdslokalerna på Kroksbäcksskolan år 2003/2004. Den mötesplatsverksamhet som finns där kallas Flamman Ungdomarnas hus. Utöver denna mötesplats bedriver Flamman SFC en rad olika sociala projekt och verksamheter (några inom ramen för Flamman Ungdomarnas hus andra med egna mötesplatser). Framtidsfabriken Kroksbäck är ett exempel på en annan mötesplatsverksamhet (med egna lokaler på annan adress) som drivs av Flamman SCF och som arbetar förebyggande med konkreta insatser på lokal nivå för att skapa trygghet i bostadsområden.⁵ Ett annat projekt som drivs av Flamman SCF är Hoppa av som är ett program som riktar sig till ungdomar i riskzonen för att hamna i kriminalitet eller olika typer av våldsbejakande rörelser. Socialt förebyggande center är en del av föreningen och fungerar som ett stöd i mötesplatsverksamheterna och projekten. Ungdomarnas hus (mötesplats), Framtidsfabriken (mötesplats) och Socialt förebyggande center (kontor) ligger på olika adresser. Den öppna mötesplatsverksamheten Flamman Ungdomarnas hus är den verksamhet som fritidsförvaltningen och Flamman SFC har avtal kring. Det är också här all fritidsgårdsliknande verksamhet bedrivs enligt verksamhetsansvarig.

Flamman Ungdomarnas hus har öppet alla vardagar mellan 13–21 och verksamheten för äldre ungdomar har även öppet på helger mellan oktober och mars. Mötesplatsens målgrupp är barn och unga mellan 12–25 år och man har olika tider för olika åldersgrupper. På eftermiddagen är mötesplatsen öppen för

---

⁵ Arbetet utförs i samarbete med olika samhällsaktörer utifrån Framtidsfabrikens tre ben: för bostadsområdet som helhet, för individ och grupp i direkta insatser, samt för myndigheter att verka igenom.

barn och unga mellan 12–18 år och senare på kvällen har man öppet för unga mellan 18–25 år.

På mötesplatsen kan barn och unga hänga och umgås med vänner och personal, spela pingis och tv-spel. Det finns även en musikstudio, en dansstudio och en biosalong. Därtill håller en avdelning för gaming på att utvecklas på mötesplatsen under hösten 2020. I en annan del av lokalen finns Girls only en mötesplats för bara tjejer. Till den mötesplatsen finns det också en egen ingång (och den är åldersuppdelad på samma sätt som resten av mötesplatsen). På Ungdomarnas hus anordnas läxhjälp och språkundervisning och andra studiecirkel. För att få tillgång till exempelvis musikstudion så får man först gå med i en studiecirkel där man börjar med att skriva låttexter. Andra aktiviteter på Ungdomarnas hus innefattar filmverkstad och dj-verksamhet och aktiviteter i idrottshallen (Kroksbäcksskolan). Föreningen har som mål och undersöker hösten 2020 möjligheterna att starta ett hälsocenter (med gym) med fokus på tjejer och kvinnor i anslutning till mötesplatsen.

Till Flamman kommer det inte bara besökare med hemvist i Kroksbäck utan även Kronprinsen, Djupadal, Hyllie, Limhamn och andra delar av staden. Förutom att erbjuda fritidsaktiviteter så jobbar man, enligt verksamhetsansvarig, mycket med barn och unga socialt. Det handlar om att fylla behov hos de barn och unga som besöker mötesplatsen (vuxennärvaro, mat, stöd, socialt sammanhang, förebildskap). Till mötesplatsen kommer, enligt verksamhetsansvarig, barn från familjer med små ekonomiska resurser där barnen inte alltid har tillgång till regelbundna måltider. Då ser man till att det finns mat. Juan som en gång startade Flamman lagar mat i köket som finns på mötesplatsen varje dag. De firar även barns födelsedagar när familjer inte gör det, framför allt när de fyller 18 år. Mötesplatsen beskrivs som ett komplement till familj och skola.⁶

Verksamhetsansvarig beskriver vidare mötesplatsen som en grund för föreningens övriga verksamhet. Ett utrymme där man har möjlighet att fånga upp unga som är i behov av särskilt stöd och lotsa dem vidare. Både verksamheten på mötesplatsen och övriga projekt som föreningen driver har skapats utifrån de behov som de har sett och ser bland unga i området och/eller på mötesplatsen.

Samhällsproblem som kriminalitet och missbruk är enligt verksamhetsansvarig utbredda i Kroksbäck och drabbar unga särskilt hårt. De problem som finns i ett område kommer att komma in på mötesplatser i området och enligt verksamhetsansvarig gäller det att hantera dessa. För att göra så krävs ett holistiskt perspektiv. Tidigare erfarenheter av att det kommunala systemet för att fånga upp unga med missbruksproblematik inte fungerade innebar att

---

⁶ Enligt verksamhetsansvarig arbetar de utifrån en modell som förkortas FFFSEU och som står för Familj (anhörigstöd och trygghetsstöd), Förebildskap, Fritid, Sysselsättning (barnen ska fortsätta gå i skolan och söka jobb), Ekonomi (stöd kopplat till att det är ansträngt för många, hög barnfattigdom) Uppföljning – (de som går i program eller deltar i projekt kan föreningen följa i upp till 8 år).

Flamman startade en del av den verksamhet och de projekt som föreningen driver idag. Om en ledare på Ungdomarnas hus upptäcker att en ungdom som är på mötesplatsen har exempelvis droger på sig då tar man den ungdomen åt sidan, för samtal med och lotsar sedan vidare denne till Framtidsfabriken. Där finns enligt verksamhetsansvarig också samarbete med polis och socialtjänst. Föreningen vill inte blanda unga i direkta riskgrupper med andra barn och unga på mötesplatsen Ungdomarnas hus och de följer socialtjänstlagen angående orosanmälan. Enligt verksamhetsansvarig lägger föreningen därtill stor vikt vid att följa upp personer som har lotsats vidare.

Verksamhetsansvarig är noga med att påpeka att mycket av ett förebyggande/främjande arbete sker på och genom mötesplatsverksamhet som Ungdomarnas hus. På en mötesplats kan man både stötta upp barn och unga som lever i olika former av utsatthet och fånga upp unga som behöver extra stöd. Det finns, enligt verksamhetsansvarig, en växelverkan mellan mötesplatsen och projekten som föreningen driver. Han menar att det är svårt att driva projekt som ska förbättra situationen för unga utan att ha en sådan kontaktyta som mötesplatsen innebär. Förutom att stötta upp på plats kan man även slussa vidare både till de egna projekten och till andra instanser (arbetsförmedlingen eller socialtjänst). Föreningen blir enligt verksamhetsansvarig på så vis en viktig länk som fångar upp och hjälper unga in i ”systemet”.

Föreningen har även uppsökande verksamhet, de är ute på skolor och i ett antal fokusområden (däribland Nydala, Lindängen, Möllevången, Kirseberg) och söker upp unga som varken studerar eller är på fritidsgård. De som arbetar som uppsökare pratar med och skapar en relation till unga som inte har någon självklar plattform eller självklart sammanhang och försöker lotsa vidare.

Ungdomarnas hus har öppen mötesplatsverksamhet så att vem som helst kan komma. Från början ville kommunen att det bara skulle vara för medlemmar men det här ändrades 2007, 2008 och mötesplatsen har sedan dess varit öppen för alla. Det här har resulterat i att färre har betalat medlemskap. Förutom verksamhetsbidraget och bidrag för hyreskostnader från förvaltningen så driver föreningen, enligt verksamhetsansvarig, själva in 15–20 miljoner om året. De är 40 anställda i organisationen och i alla projekten. Avseende bemanning på mötesplatsen så är det, enligt verksamhetsansvarig, viktigt med positiva förebilder som ofta har växt upp i liknande områden. Enligt verksamhetsansvarig vill de ha mångfald i kunskap och erfarenheter bland personalen på mötesplatsen. Språkkunskaper ses som en tillgång och det talas många språk bland personalen. Enligt verksamhetsansvarig har alla som arbetar på mötesplatsen gått alla utbildningar som förvaltningen erbjuder föreningslivet.

Flamman har kontakt med CTC. Föreningen är med i alla CTC stadsdelar. Enligt verksamhetsansvarig kommer de också andra föreningar till Flamman Ungdomarnas hus för att låna lokaler eller ha aktiviteter.

HelaMalmö

Föreningen HelaMalmö har varit verksam sedan 2004 och driver sen 2018 en öppen mötesplatsverksamhet på Nydala. Målgruppen är primärt barn och unga mellan 10–19 år i socioekonomiskt utsatta områden. Mötesplatsen har öppet på vardagar mellan 15.00 – 20.00. När mötesplatsen har öppet är det alltid fem ledare på plats. Utöver dessa fem så kommer instruktörer för att hålla i dansverksamhet eller instruera i gymmet när det har öppet. Vissa dagar är även personal från ungdomsmottagningen på plats på mötesplatsen.

På HelaMalmö pågår det ofta flera olika aktiviteter samtidigt. Det finns flera små rum med olika teman. Förutom ett litet gym, finns ett beauty-rum, ett tv-spelsrum, ett biljardrum, ett större rum där man kan prova på och/eller träna kampsport (där golvet är täckt av mattor) och en danssal med trägolv och spegelvägg. I mitten av lokalen finns en ”hängyta” med sittplatser och plats för ett pingisbord som kan rullas fram. Därtill finns ett mindre rum där barn kan leka och ett annat där man kan samtala samt ett konferensrum där Ungdomsmottagningen håller till när de är på plats. Utöver det här håller ett bibliotek i miniformat på att utvecklas (i samverkan med kulturförvaltningen) på mötesplatsen. Under hösten 2020 pågår även en renovering av ett kök som också ska bli en del av mötesplatsen.

Enligt verksamhetsansvarig har många av de barn och unga som besöker mötesplatsverksamheten inte vana hemifrån att vara engagerad i föreningsidrott och/eller har inte ekonomiska resurser att vara det. HelaMalmö arbetar här med att minska tröskeln för enskilda att vara aktiv på sin fritid. Man försöker skapa förutsättningar på plats för unga att idrotta eller prova på olika aktiviteter. Enligt verksamhetsansvarig är även dansverksamheten på HelaMalmö förhållandevis dyr, en problematik som man arbetar med. För att ta del av mötesplatsverksamheten behöver man betala 100 kr i medlemskap. Föreningen uppger i maj 2021 att de ser över möjligheten att ta bort avgiften.

HelaMalmö verkar för socialt hållbara samhällen och föreningens verksamhet riktar sig till hela området (Nydala) och alla människor som lever i det. Pensionärer och föräldrar nyttjar också delar av mötesplatsen (genom frukost och/eller aktiviteter). HelaMalmö arbetar utifrån Maslows behovstrappa där första steget handlar om att tillgodose fysiologiska behov (mat, sömn, motion) sen kommer trygghet (tak över huvudet, pengar), efter det gemenskap (familj, vänner), självkänsla (att bli sedd) och sist behov av självförverkligande.⁷ På mötesplatsen HelaMalmö serveras som en del i det här arbetet frukost på morgonen och mellanmål på eftermiddagen. Genom olika satsningar vill man avlasta en redan ansträngd ekonomisk situation i flera hushåll (ett annat exempel på det är gratis mensskydd som delas ut på mötesplatsen).

HelaMalmöns arbete baseras vidare på 15 punkter som de kallar Nydalamodellen. Fokus ska ligga på grundläggande behov och önskemål (frukost och mensskydd).

---

⁷ Den primära idén innebär att behoven på en lägre nivå måste vara tillfredsställda innan högre mål blir viktiga för individen.

Lokalt och socialt förankrat ledarskap och uppsökande och relationsfrämjande arbete. Verksamheten ska stärka känslan av egenmakt och verka för omfördelning av resurser i staden samt trygga jobb och sysselsättning. De skapar sociala aktiviteter med fokus på idrott, folkbildning och kultur och arbetar med sektors- och gränsöverskridande praktiker och allianser. Det läggs stor vikt vid värnandet om HelaMalmö integritet (en kritisk röst) och man vill ge en mer rättvis bild av Nydala (utmana en stigmatiserande medial bild). HelaMalmö som kritisk röst är av stor betydelse enligt verksamhetsansvarig, det gör det möjligt att arbeta på flera nivåer med att skapa socialt hållbara samhällen och inte minst bygga förtroende hos lokalborna. Enligt modellen ska man därtill öka antal besökare till områdena och bidra till åldersöverskridande verksamhet liksom stärka sociala skyddsnät. Utöver ovanstående läggs vikt och styrka i mångfalden (bland annat genom personal med olika erfarenheter).

Enligt verksamhetsansvarig så är det viktigt att de som arbetar på HelaMalmö är socialt och lokalt förankrade och har förståelse för de ungas situation och sammanhang. De ska ha förutsättningar och förmåga att skapa relationer med dem. Det är viktigare än eventuell utbildning, enligt verksamhetsansvarig. Social förankring kan handla om egna erfarenheter av att ha växt upp i områden med socioekonomisk utsatthet, stigmatiseringsprocesser och/eller rasism exempelvis. De som arbetar på HelaMalmö är oftast unga vuxna och socialt ledarskap och relationell pedagogik är metoder som utgör utgångspunkt i deras arbete.

HelaMalmö är en förening och mötesplatsverksamhet med en tydlig vision och vilja att utveckla sin verksamhet. Det finns planer på att säkerställa ytterligare två mötesplatser i Malmö (Rosengård och en mindre på Möllan) men även visioner om att etablera sig i andra svenska städer.

HelaMalmö har pågående samarbete, eller har nyligen samarbetat, med MKB, BID Sofielund (som nu även är BID Möllan). ABF, White arkitekter (både inomhus och utomhusprojekt), Byströms kommunikation (läxhjälp). Fitness 24 (gym), Fastighets och gatukontoret (Folkets park), Hassela Skåne, Malmö FF, Malmö Live (vill ha hjälp att bättre utnyttja sina lokaler), Malmö universitet (både i utformning av utbildning socialt arbete och vid utveckling av mindre mötesplats på Möllan), Tillsammans i förening, Ungdomsmottagningen och Allaktivitetshuset (kulturförvaltningen) för att nämna några. En del av dessa samarbeten är direkt kopplade till mötesplatsverksamheten andra är indirekt kopplade. Den långa listan på aktörer vittnar om ett tryck utifrån avseende samarbetsförfrågningar med HelaMalmö. Den här bilden, att det finns ett tryck utifrån, bekräftas också av arbetsmarknads- och socialförvaltningen och då inte bara sett till HelaMalmö utan till flera av de föreningsdrivna mötesplatserna för unga som fritidsförvaltningen ger bidrag till. De har blivit viktiga aktörer i ett utvecklingsarbete som är stadsövergripande.

Avseende samverkan med andra kommunala aktörer (förutom kulturförvaltningen och fastighets- och gatukontoret) finns enligt verksamhetsansvarig en viss samverkan på personalnivå med Nydala fritidsgård. Det har exempelvis hänt att fritidsgården tagit med sina besökare på aktiviteter

hos HelaMalmö. Föreningen har även, om än i liten utsträckning, suttit med i vissa CTC-grupper. Enligt verksamhetsansvarig saknar CTC lokal förankring, något som HelaMalmö har och som de anser nödvändigt för att åstadkomma förändring i ett område. HelaMalmö har enligt verksamhetsansvarig i princip inget samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Samarbetet med fritidsförvaltningen fungerar bra enligt verksamhetsansvarig. Han påpekar dock att det är viktigt att man från förvaltningens håll inte enbart fokuserar på vilka barn och unga föreningen når utan även på vilka funktioner föreningen bidrar med. Verksamhetsansvarig ser vidare utmaningar i kortsiktigheten och nivån på bidraget som de får av förvaltningen. Enligt verksamhetsansvarig uppstår även problem när den ena kommunala instansen ser till en annan och vad den ger till en viss verksamhet och baserar sitt beslut på det utan att fördjupa förståelsen för hur det bidraget/ersättningen ser ut.⁸ Bidrag från staden ger också legitimitet och stöd till en förening gentemot andra potentiella bidragsgivare, menar han (något som flera aktörer lyfter). HelaMalmö undersöker under 2021 förutsättningarna att ingå ett IOP-avtal med en eller flera förvaltningar inom Malmö stad.

Avseende besöksstatistik så räknar personalen besökarna vid något tillfälle när det är öppet. Vid frukosten räknar de varje dag och skriver ner i loggboken.⁹ På frågan om huruvida HelaMalmö ser sig som kompletterande till en fritidsgård svarar verksamhetsansvarig att HelaMalmö inte riktigt tänker så: ”Det är ungefär som att vi är sekundära till en fritidsgård”. Enligt verksamhetsansvarig utgår de snarare från och arbetar i ett område som är mer eller mindre borträknat.

HelaMalmö har också en fritidsbanksfilial i Nydala.

HaBiTatQ (RFSL Rådgivningen Skåne)

HabitatQ drivs av RFSL Rådgivning Skåne och är en mötesplats för unga HBTQ-personer eller nyfikna mellan 13 – 19 år. Under hösten 2020 har mötesplatsen hyrt lokaler på Fryshuset som ligger i närheten av Möllevångstorget. Kontraktet för lokalerna på Fryshuset har sagts upp och mötesplatsen ska flytta i slutet av november 2020.

Mötesplatsen har öppet två dagar i veckan, måndag och onsdag mellan kl. 17.00 - 20.00. För varje ”häng”, som det kallas när mötesplatsen är öppen, finns ett schema. Det är tre ledare med på varje häng och de har alla olika ansvarsområden. En är i köket och lagar mat (tillsammans med de ungdomar som vill) en tar hand om ”rundan” (ett återkommande moment när mötesplatsen är öppen) och en har ansvar för dörren och välkomnar nya besökare. För att

---

⁸ Under mötet med HelaMalmö i oktober 2020 beskrev föreningen att kommunstyrelsen hade gett avslag på deras ansökan med argumentet att föreningen redan får pengar av MKB. Enligt verksamhetsansvarig hade HelaMalmö inte fått bidrag av MKB utan ersättning för olika uppdrag som HelaMalmö gjort.

⁹ Om det här är något som måste göras på ett mer strukturerat sätt så är det något som verksamhetsansvarig menar att föreningen enkelt kan se över.

komma in ringer man på klockan vid entrén till Fryshuset och så kommer den ansvariga och öppnar.

På ”rundan” får besökarna information om vad som gäller för mötesplatsen, det här kan upplevas som tjugigt men det är nästan alltid någon ny som är med, förklarar verksamhetsansvarig. På mötesplatsen uppmuntras ungdomarna att ta socialt ansvar för att skapa en inkluderande stämning där alla (särskilt nya personer) känner sig välkomna. Rundan är också ett moment där besökarna kan få prova att berätta om sig själva (namn, pronomen, sexualitet) inför andra i en trygg miljö. Utöver rundan är det fritt att aktivera sig. Det finns möjlighet att laga mat, hänga eller pyssla. Enligt verksamhetsansvarig gör exempelvis pyssel det möjligt för ledarna att bli insläppta i ungdomarnas liv. Det och att alla ledare identifierar sig som HBTQ. Det finns också möjlighet för de som besöker mötesplatsen att få prata med en ledare enskilt.

Verksamhetsansvarig påtalar vikten av kontinuitet, att det är samma tider som gäller, avseende mötesplatsens öppettider och upplägg. Strukturen är viktig. För flera av de som kommer hit är det här som ett vattenhål, det enda stället du kan vara dig själv. Enligt verksamhetsansvarig har målgruppen ofta ett annat mående, ett annat livsmönster, än andra ungdomar.

Avseende bemanning så beskrivs erfarenheten av att leva heteronormbrytande eller erfarenhet av att bryta mot tvåkönsnormen som avgörande vid rekrytering av personal. Det behövs ett inifrån-perspektiv. Man behöver ha känt skavet, förklarar verksamhetsansvarig. Det är vidare en fördel med lite äldre ledare för att minska risken att de springer in i ungdomarna på de små arenor som finns i Malmö. Därefter kommer erfarenhet av att ha arbetat med barn och utbildning. De som är anställda som ledare är alltifrån behandlingsassistenter, fritidsledare, socionomer, sexologer och genusvetare. De breddar också representationen (de har transerfarenheter och/eller är icke-binära) både bland fritidsledare och på mötesplatsen. De som arbetar som ledare måste kombinera det här arbetet med annat jobb eftersom det är för få timmar för att kunna leva på det. Ledarna, och i synnerhet verksamhetsledarens, arbete med ungdomarna slutar inte när de går hem. Till mötesplatsen kommer ungdomar som inte alltid har en vuxen vid sin sida och då stöttar ledarna upp och hjälper till där de kan.

Under mötet med verksamhetsansvarig (som också har arbetat på fritidsgård) förklarar hon hur de på HabitatQ inte låter barnen och ungdomarna bara vara (och ”spela tv-spel i sex timmar”) utan att ”här lägger vi oss i”. Det här kan också skilja den här mötesplatsen från en fritidsgård, enligt verksamhetsansvarig. Innan de stänger mötesplatsen har man även en ”hejdå-runda” som avslutning.

Förstagångsbesökare på mötesplatsen får fylla i en lapp där de anger ålder, hur de hittat till HabitatQ och bostadsort. Kön efterfrågas inte. HabitatQ talar sitt tydliga språk genom namnet och vissa av ungdomarna lever inte öppet och är under 15 år. Det här kan också göra det svårt att göra utflykter där man måste ha vårdnadshavares godkännande. Besökarna får uppge en ICE-person (in case of emergency) och det kan vara en kompis. Under mötet med

verksamhetsansvarig diskuterades också betydelsen av den fysiska mötesplatsen och här blev frågan om representation viktigt. Enligt verksamhetsansvarig blir det viktigt att lämna spår (väggarna i lokalen är fyllda av flaggor, begrepp och starka färger). Platsen blir ett sätt att ta plats, breda ut sig, skapa utrymme, ”här är vi”. Det är också viktigt att ha en egen lokal och inte dela med andra.

Det finns en stor efterfrågan på och många vill samarbeta med HabitatQ och verksamhetsansvarig påtalar att de skulle vilja arbeta mer utåtriktat. De har varit på fritidsgårdar men inte allaktivitetshusen eller på skolor i så stor utsträckning. Från mötesplatsen lotsar de också vidare unga med behov eller intressen till UMO, RFSL eller andra ställen som man har förtroende för. Enligt verksamhetsansvarig får de höra av ungdomarna om både skolor och fritidsgårdar ”som är skit” och inte lever upp till den regnbågsflagga som de ibland har satt upp. ”Våra kids trivs inte så bra på de andra fritidsgårdarna, några sätter upp en prideflagga men levererar ingenting”, säger hon. Enligt verksamhetsansvarig skulle de även vilja ha öppet fler dagar i veckan men de har inte resurser till det idag. Mycket av tiden går åt till att se till att mötesplatsen är bemannad de dagar den är öppen och stor del av bidraget från Malmö stad går till ledarna.

Mötesplatsen har öppet som skolan och alltså stängt på sommaren. För att inte förlora kontakten har man anordnat aktiviteter på stranden och tidigare år har det varit sommarkollo (men inte år 2020 år på grund av pandemin).

På frågan om hur förvaltningen bättre skulle kunna stödja HabitatQ lyfte verksamhetsansvarig högre tjänstgöringsgrad: ”Behovet av att alliera sig med oss är mycket större än vad jag kan svara mot... Malmö stad kan få ut mer av mig om jag får mer resurser”. Ett annat förslag på förändringar som skulle underlätta utbildningsarbetet är att börja bjuda in till större träffar där man kan prata inför många fler samtidigt.

HabitatQ har i september 2020 ingen kontakt med CTC utan har just fått höra om själva projektet.

Tillsammans i förening (TIF)

Till skillnad från de övriga föreningsdrivna mötesplatserna som utgår från en fysisk plats driver Tillsammans i förening en rad olika mötesplatsverksamheter runt om i staden. Föreningen har verksamhet på Kvinnocenter och Varda i Rosengård, i Kirseberg, KRUT (stadsbiblioteket), i Limhamn och i Heleneholm. När föreningen startade (då med namnet Tjejer i förening) var syftet att lotsa tjejer som kom till mötesplatsen (Kvinnocentrum) till annan föreningsverksamhet. Genom sin verksamhet ville man få fler tjejer att ta del av föreningslivet. Sedan dess har verksamheten utvecklats på olika sätt. Enligt verksamhetsansvarig har föreningen i sina verksamheter fått arbeta mer med det sociala än vad de först trodde, bland annat genom studiestöd (läxhjälp) och samarbete med olika myndigheter, socialtjänst och polis.

På Kvinnocenter (Rosengårds centrum) är det tjejkväll en gång i veckan mellan 17.00 - 19.00. Verksamheterna utgår från behov i gruppen och har nyligen börjat med läsning och bokcirkel med syfte att öka läskunnigheten. I samarbete med biblioteket hoppas föreningen så småningom kunna ha en bokcirkel som en del av alla deras verksamheter. Tjejkvällen på Kvinnocenter består av ledarledda aktiviteter. Unga tjejer mellan 6–16 år kommer dit och är med på en aktivitet. Lokalerna används av andra organisationer och föreningar övriga veckodagar och det är TIF som har driftsansvar för Kvinnocenter.

TIF är även verksam på mötesplats Varda som en del av Kraftsamling Herrgården. Varda är en öppen mötesplats som utgår från behov i området. Målgruppen är boende i området och mötesplatsen har öppet måndag och onsdag mellan 16.30-18.30. TIF anordnar olika aktiviteter på Varda för barn och unga mellan 6–16 år. Det finns bland annat möjlighet att pyssla, spela sällskapsspel, få hjälp med läxor, och vara med i en bokcirkel. Lärhjälpen är enligt verksamhetsansvarig mycket viktig i området bland annat på grund av utbredd trångboddhet. TIF samarbetar med Rosengårds bibliotek på Varda och lokalen som Varda finns i finansieras av fastighetsägarna Contentus, Victoria Park och MKB och kulturförvaltningen står för driftkostnader så som el, städning med mera.

De aktiviteter som TIF anordnar på Varda är delvis Drop-in aktiviteter. Enligt verksamhetsansvarig öppnar sällskapsspel upp för samtal och man hamnar ofta i andra diskussioner. I sådana sammanhang är det viktigt med personal som kan sitta och lyssna hos en enskild. Det här behovet av tillgänglig personal under en aktivitet innebär också att Drop-in bidraget inte räcker till den bemanning som behövs för att vara tillräckliga för barnen och ungdomarna. Enligt verksamhetsansvarig betalar TIF nästan alltid en del själva i personalkostnader i varje projekt. Det räcker inte att vara två som bidraget baseras på. Genom utbildningar som TIF säljer får de in pengar som sedan går tillbaka till verksamheten och aktiviteter.

I Kirseberg har TIF i början av hösten 2020 just startat upp en ny verksamhet. Tanken att man ska utbilda en grupp unga ledare för att sedan starta studiecirkel i dans. Fram tills september 2020 har de varit på plats i Kirsebergs gymnastiksalar en gång i veckan och haft dansaktiviteter direkt efter att skolan. Dansaktiviteterna har kombinerats med andra aktiviteter så som bollspel eller hinderbana. Åldersgrupp för satsningen är barn och unga mellan 6–16 år.

På stadsbiblioteket driver TIF mötesplatsen KRUT som har öppet på onsdagar mellan 17.00-19.00. Det är en mötesplats för lite äldre ungdomar (14–25) och det fungerar som en öppen mötesplats där man håller i workshops som kretsar kring att bryta fördomar om exempelvis segregation. På KRUT samlas också ungdomsrådet varannan vecka. Formen för ungdomsrådet har förändrats under pandemin (ibland har mötena hållits i andra lokaler, utomhus eller digitalt). Ungdomsrådet beskrivs som ett forum för unga mellan 13–25 som representerar en ny form av organisering som arbetar hand i hand med demokratiska principer och utgår ifrån Barnkonventionen och Agenda 2030. Alla träffar är öppna för

alla som vill engagera sig i målgruppen. Tillsammans i förening informerar via sociala medier inför varje träff om tid och plats. Syftet med rådet är att inkludera unga i samhället och beslutsfattande processer.

Även i Limhamn har TIF i september 2020 startat en ny mötesplatsverksamhet som har öppet tisdagar och torsdagar mellan 16.30-19.30. Föreningen har fått tillgång till en lokal genom MKB. På liknande sätt som på Varda så vill man genom bokcirkel förbättra förutsättningarna för att öka läskunnigheten, men man kan även spela sällskapsspel och pyssla på mötesplatsen.

TIF har därtill öppnat en mötesplats i Fosie (Eriksfältsgatan) i samarbete med fastighetsbolaget Victoria park. Kontraktet förnyas var tredje månad. Enligt verksamhetsansvarig hade föreningen sett ett behov av aktiviteter och en mötesplats för unga i det här området. Mötesplatsen har öppet tisdagar och fredagar mellan 17.00 - 19.00. Även här får TIF Drop-in bidrag för att ha aktiviteter och även här behövs mer personal än vad Drop-in-bidraget omfattar.

TIF har även fritidsgårdsverksamhet för tjejer på Stenkulaskolan en gång i veckan under skoltid (på håltimmar). De har också uppsökande verksamhet på alla kommunala grundskolor i Rosengård en gång i veckan. Utöver dessa mötesplatser och aktiviteter är TIF med och aktiverar unga genom samverkan med Case Sofielund, Grundskolefotboll mot rasism (tillsammans med MFF har TIF barnrättsutbildningar för barn i skolor i Malmö), FC Rosengård (här är även fritidsförvaltningen med och driver projektet Unga kvinnor i ledarskap), Ung i sommar (401 avlönade praktikanter 2020). Därtill gör TIF samarbeten med flera förvaltningar i staden (arbetsmarknads- och socialförvaltningen, kulturförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, och fastighets- och gatukontoret).

Mötesplats Otto (Ensamkommandes förbund)

Mötesplats Otto är en mötesplatsverksamhet som drivs av föreningen Ensamkommandes förbund. Mötesplatsen har funnits sedan 2014 och ligger på Värnhem. Mötesplatsen är öppen för alla men den primära målgruppen är ensamkommande och nyanlända unga upp till 25 år. Mötesplatsen har öppet måndag till fredag kl. 14.00-20.00 och lördagar kl. 13.00-18.00. Aktiviteterna på mötesplatsen är främst för målgruppen och inkluderar socialrådgivning, läxhjälp, språkcafé och svenska, migrationsrättslig rådgivning, att skriva CV och söka jobb. När mötesplatsen har öppet brukar det vara ledarledda aktiviteter och ”häng” i lokalen samtidigt. På lördagar är det separatistisk verksamhet för tjejer (infoträff och läxhjälp mellan kl. 14.00-18.00). Socialrådgivning på Mötesplats Otto innebär exempelvis hjälp med myndighetskontakt eller hjälp med att boka tid på vårdcentralen. Om inte personal på mötesplatsen kan hjälpa till lotsar de vidare. Medföljning ingår även i arbetet då många i målgruppen saknar andra vuxna eller anhöriga som kan följa med. Läxhjälp, språkcafé och svenskundervisning är aktiviteter som leds av Ottovolontärer. När det är migrationsrättslig rådgivning (hjälp med asylärenden) kommer jurister från andra organisationer som Svenska Röda Korset och Unga Forum. Här finns ett stort

behov enligt verksamhetsansvarig. Aktiviteten som handlar om att skriva CV och söka jobb har även blivit extra viktig till följd av den nya gymnasielagen som kräver att unga med tillfälliga uppehållstillstånd för att göra klart gymnasiet har fast jobb inom sex månader efter avslutad utbildning för att få stanna. Det här är något som enligt verksamhetsansvarig skapar stor stress och press bland ungdomarna som besöker mötesplatsen.

Varannan fredag är det ”husmöte” där verksamhetsansvariga möter deltagarna och diskuterar förslag på förbättringar på mötesplatsen. Ibland har en gäst bjudits in till dessa möten. Det kan vara någon som har varit i samma position som målgruppen som har tagit körkort, kommit in på en utbildning eller fått ett jobb. Det handlar om förebilder inom den egna målgruppen och att skapa hopp hos ungdomarna. Den andra fredagen är det ”sex och relationer” med inbjuden gäst. Genom det här projektet bjuds många aktörer utifrån in till mötesplatsen (såsom Evon, RFSU, RFSL). Utöver det här finns det även tillfällen med körkortsteori och tillfällen då man kan träna på engelska.

Andra aktiviteter inkluderar simning på Rosengårdsbadet, fotboll och volleyboll. Även dessa aktiviteter leds av Ottovolontärer. De har anordnat simning för enbart tjejer som har varit väldigt populärt. Utöver det här så anordnas workshops och infoträffar utifrån behov som dyker upp kopplat till målgruppen. På söndagar lånar SQI (Svenskt Queer Initiativ) mötesplatsens lokaler.

Ett exempel på hur Mötesplats Ottos verksamhet styrs av behov som finns i målgruppen är projektet ”Tillsammans är man mindre ensam”. Verksamhetsansvarig beskriver att när Mötesplats Otto öppnade 2014 då fick de flesta i målgruppen permanent uppehållstillstånd. Möjligheterna att få ett tryggt liv såg annorlunda ut då. Idag handlar Mötesplats Ottos verksamhet, enligt verksamhetsansvarig, mycket om att hålla ungas huvuden över vattenytan. Ökad hemlöshet och missbruk hos målgruppen är en direkt konsekvens av en restriktiv migrationspolitik. I projektet ”tillsammans är man mindre ensam” är meningen att man ska kunna samtala om missbruk utan pekpinnar och försöka hjälpa ungdomar in i vården. Projektet handlar även om att öka kunskapen om dessa frågor bland de som arbetar på mötesplatsen. Ett annat projekt som Ensamkommandes förbund driver är Glimt (glimt.nu) som producerar filmer om livet tillsammans med ungdomar från mötesplatsen. Varje månad får två elever lära sig grunderna i journalistik och filmproduktion. Hittills har det gjorts film om bland annat kvinnors situation i Afghanistan, att vara homosexuell och troende, och salsa och breakdans.

På mötesplatsen finns gratis mellanmål. Besökarna kommer ofta efter skolan och är hungriga. För många är Mötesplats Otto som ett andra hem. För flera av besökarna som är hemlösa eller bor kortsiktigt och trångbott är mötesplatsen särskilt betydelsefull. Här kan man få en paus. Majoriteten av besökarna på mötesplatsen är killar men på lördagar kommer asylsökande kvinnor och barn.

Det är alltid två personer som arbetar när mötesplatsen har öppet. Enligt verksamhetsansvarig läggs vikt vid att de som arbetar på mötesplatsen har

engagemang, utbildning, intresse av migration, erfarenhet av socialt arbete, migrationserfarenhet och språkkunskaper. Vissa anställda har eftergymnasial utbildning men inte alla. Tre personer arbetar heltid på Mötesplats Otto dels med att driva den operativa verksamheten (men här ingår mycket mer arbete än så). Två personer arbetar 50% med städ. Övrig personal arbetar i projekt som finansierar deras tjänst. Utöver det här arbetar många ideellt på mötesplatsen. Förutom de så kallade Ottovolontärerna så kommer volontärer från exempelvis Röda Korsets ungdomsförbund och Rädda barnen. Enligt verksamhetsansvarig finns ett stort behov av volontärer men det är svårt att hitta idag. Mötet mellan målgruppen och volontärerna kan också leda till att målgruppen hittar andra vägar in i, och sammanhang i, Malmö. På mötesplatsen genomför därtill socionomkandidater sin praktik.

Ensamkommandes förbund samverkar mycket med andra föreningar och aktörer. Den här samverkan är nödvändig enligt verksamhetsansvarig. Några exempel på samarbetspartners är Röda Korset (sommarkollo), föreningen Maracana som sedan hösten 2015 har engagerat sig i stöd åt ensamkommande barn och unga. Stadsmissionens unga forum (har en socionom som stöttar upp och har arbetat mycket med boendestöd osv). ABF utgör en annan samarbetspartner när det kommer till språkcafé bland annat.

Verksamhetsansvarig beskriver att den geografiska placeringen av mötesplatsen, centralt i staden, var viktig när de skulle öppna mötesplatsen. De flesta besökarna kommer från andra delar av staden och har inte råd att bo i närområdet. Mötesplatsen är däremot i behov av fler rum och större lokaler enligt verksamhetsansvarig.

Gnistan

Föreningen Gnistan har funnits sedan 1998 och verksamhetsansvarig har varit med sedan start. Mötesplatsen har öppet på vardagar mellan 14.00-19.30 och målgruppen är barn mellan 6–14 år och deras föräldrar. I den här kartläggningen fokuseras den mötesplatsverksamhet som Gnistan har för barn och unga men föreningen engagerar hela familjer genom sin verksamhet, både avseende sociala utmaningar och en meningsfull fritid.

På mötesplatsen finns en tydlig struktur med schema för varje dag. Det är bara ledarledda aktiviteter. När barnen kommer efter skolan är det läxhjälp (läxorna ska vara klara när de kommer hem så att barnen ska kunna umgås med sina föräldrar). Sen är det fika eller mellanmål (det tas ut en avgift för det här). Efter fiket är det aktiviteter som barnen har önskat. Vissa aktiviteter är återkommande så som skötsel av trädgården, städning och sopsortering i området. Varje dag tar man också hand om kaninerna i Gnistans kaninhotell. På tisdagar och torsdagar har de tillgång till gymnastiksalen på Augustenborgsskolan och har aktiviteter där. På fredagar är det teater, bakning och sen kompisamtal på eftermiddagen. Man kan komma och prova på en gång innan man blir medlem. Medlemsavgiften är 50 kronor för barn och 100 kronor för vuxna. Enligt verksamhetsansvarig är det här för att barnen ska bli försäkrade. Enligt

verksamhetsansvarig är vidare struktur, planering och dialog med föräldrarna en mycket viktig del av verksamheten. Det här hänger delvis samman med att mötesplatsen ger föräldrar möjlighet att lämna sina barn i en meningsfull verksamhet och trygg miljö för att få tid och möjlighet att söka arbete, praktisera eller studera. Till Gnistan kommer det en del barn till föräldrar som är arbetslösa och som arbetslös har man inte rätt till en plats på fritidshem.

Gnistan har fasta öppettider som alla medlemmar vet om. Vissa barn kommer varje dag, andra när föräldrarna behöver göra något på kvällen (utbildning eller jobb). Vissa kommer till specifika aktiviteter. Det brukar vara mellan 15–20 (ibland upp till 30) barn där varje dag men besökarna räknas inte alla dagar.¹⁰ De barn som idag kommer till Gnistan kommer från Augustenborg, Rosengård, Nydala, Mobilia, Eriksfält, Hindy, Kirseberg, Holma/Kroksbäck och Sorgenfri. Majoriteten av barnen som kommer till Gnistan är också nyanlända sedan fyra till sex år tillbaka, något som också får stor betydelse för hur verksamheten och aktiviteterna utformas.

Enligt verksamhetsansvarig är Gnistan varken en fritidsgård, en öppen verksamhet eller ett fritidshem. Det är en mötesplats som lägger grunden för lärande, allmänbildning och det sociala. Även på Gnistan går en meningsfull fritid och sociala frågor in i varandra. Genom verksamhetens olika delar får barnen möjlighet att utveckla empati (kaninhotellet) och veta att de också är viktiga och har något att erbjuda. Mötesplatsen anpassas och utvecklas med utgångspunkt i behov som finns i gruppen men återkommande i verksamheten är ett kretsloppstänk (både avseende liv, miljö och sociala relationer). Här utgör tidigare forskning och utbildning en viktig del enligt verksamhetsansvarig. Hon beskriver hur barn och unga som har upplevt krig ibland har förlorat sin empati, att upplevelsen av krig har tagit all empati från dem. Genom att behöva ta hand om ett litet djur skapas förutsättningar att bygga upp den här empatin igen, förklarar hon.

Verksamhetsansvarig ser även Gnistan som en plats där barn kan förberedas inför fritidsgårdar, där det är större och äldre grupper och härifrån lotsas också barn vidare både till föreningsliv och fritidsgårdar. Gnistan har varit i kontakt med Sofielunds fritidsgård och Hela Malmö (provat dans). Gnistan har även upprättat kontakt med idrottsföreningar i närområdet för att kunna koppla samman barn som ville börja med en idrott med rätt förening. Nästan hälften av barnen började med en idrott efter detta initiativ (de flesta i basket, taekwondo, karate och fotboll). Gnistan har även kontakt med CTC och har deltagit på online-träffar med andra aktörer från Augustenborg. Under de 22 år som Gnistan funnits har verksamhetsansvarig byggt upp ett stort kontaktnät inom Malmö stad som hon använder i sitt arbete med att stötta barn som kommer till henne och ber om hjälp. Till Gnistan har även polis och andra myndighetspersoner kunnat komma för att visa barnen att de inte är farliga. Mötesplatsen har även haft föräldrarådgivare från Rosengård på besök och på så vis utgjort ännu ett utrymme där kommunens föräldrarådgivare har kunnat

---

¹⁰ Det är max 30 barn som kan vara i lokalen samtidigt.

verka. En naturlig del av verksamheten inkluderar att lösa olika problem eller situationer som uppstår i familjer. Det här bekräftas hos arbetsmarknads- och socialförvaltningen som gör bedömningen att Gnistan har ett stort förtroende hos de barn som besöker verksamheten samt hos barnens föräldrar.

Gnistan startade som en föreningsdriven mötesplats och 2003 omvandlades den till en kommunal verksamhet för att efter omorganiseringen i Malmö stad 2017 återigen bli föreningsdriven. Det var även då som Gnistan hamnade hos fritidsförvaltningen. Tidigare har Gnistan tillhört Augustenborgskolan och enligt verksamhetsansvarig är det är hos grundskoleförvaltningen som Gnistan som verksamhet passar in bäst. Det är så mycket pedagogisk verksamhet och läxhjälp, det som inte hinns med i skolan eller i hemmet det hinns med här, säger hon. Enligt verksamhetsansvarig skulle möjligheten att återigen ha Malmö stad som arbetsgivare vara det bästa för Gnistan. Nu är avtalen kortare och det läggs mycket arbete (planering, utveckling och redovisning) på en person. Förutom verksamhetsbidraget från fritidsförvaltningen så sponsrar MKB lokaler och kaninhotellet samt 14 gratis busskort.

Utöver verksamhetsansvarig som arbetar heltid med Gnistan så arbetar ytterligare en person deltid på mötesplatsen. Den här personen är barnskötare. Ska man arbeta på Gnistan måste man ha pedagogisk utbildning: ”något i bagaget och verktyg att hantera en konflikt exempelvis”, förklarar verksamhetsansvarig. Därtill har behov kopplat till barnen (språkkunskaper exempelvis) varit vägledande vid rekrytering av personal. Utöver dessa två så har Gnistan tre ungdomar (studenter och före detta ”Gnistanbarn”) som jobbar på timmar när det finns behov av extrapersonal. Enligt verksamhetsansvarig kan de av ekonomiska skäl inte ta hjälp av de här ungdomarna så mycket som de hade önskat.

Gnistan hade öppet hela sommaren 2020 och två gånger i veckan gjorde de utflykter, bland annat till temalekplatser utanför det egna området. Under sommaren tog Gnistan även emot ungdomar som arbetade med Ung i sommar och nyanlända som praktiserade.

Bryggeriet

Bryggeriet skatepark ligger i Föreningarnas hus på Ystadvägen i Södra Sofielund. Föreningen har öppen verksamhet utan krav på medlemskap två gånger i veckan. På måndagar mellan 16.00 - 18.00 är det nybörjarskate för barn under 10 år och mellan 18.00 - 21.00 är det tjej- & transsession. På torsdagar mellan 16.00 - 18.00 är det nybörjarskate för barn och unga över 10 år och mellan 18.00 - 20.00 är det tjej- & transsession 13+ (den här gången kostar det som vanligt). Nytt för i år är att coacher finns på plats under passen för tjejer och transpersoner. Resterande tid är öppen för de som är medlemmar och vissa tider är enbart för medlemmar över en viss ålder. Den öppna verksamheten (nybörjarskate och skate för tjejer och transpersoner) är menad att fungera som en lots in i den ordinarie verksamheten. I samtal med verksamhetsansvarig lyfts att föreningen har försökt styra om sin verksamhet lite de senaste åren. Efter att ha arbetat mycket med

stora arrangemang och tävlingar, med proffs sponsrade av multinationella företag och med ett fokus på resultat ville de balansera upp med andra former av aktiviteter. Föreningen hade tidigare haft kulturarrangemang av olika slag och mediabibliotek med möjlighet att klippa film. Man ville nu återigen göra plats för mer skapande verksamhet i mindre format som enligt verksamhetsansvarig är en viktig del av skatekulturen.

I nybörjarskaten så är det blandat både tjejer och killar. Det är främst yngre barn med på nybörjarskate. Enligt verksamhetsansvarig är det högt tryck på nybörjardelen där det stundtals kan vara upp emot 100 barn som deltar. Under dessa pass är det fem coacher på plats. Åldersindelningen som nu har gjorts på måndagar och torsdagar förväntas göra att trycket blir lite mindre vid dessa tillfällen. Föreningen har upplevt ett ökat tryck bland unga att börja skata under pandemin.

Sedan vintern 19/20 finns Le Boxx (Lilla Varvsgatan 39f) i anslutning till stapelbäddsparken. Där finns bättre förutsättningar att anordna kreativa workshops och under sommaren (2020) har det anordnats aktiviteter som ”board graphics”, T-shirt design och animation. På Le Boxx finns café och skateshop lite som på Bryggeriet men här håller man också verksamhet för alla som vill komma och föreningens medlemmar. Öppettider för Le Boxx är vardagar 13.00-19.00, lördagar 9.00-19.00 och söndagar 10.00-18.00.

Förutom att mötesplatsen, Bryggeriet skatepark, enligt verksamhetsansvarig utgör ett fundament för skateboard i Malmö så är det också en plats dit många av medlemmarna kommer för att hänga, träffa kompisar, och inte enbart för att skata.

Enligt kulturförvaltningen har Allaktivitetshuset haft ett bra samarbete med Bryggeriet. Föreningen har byggt skateramper i anslutning till allaktivitetshuset i Rosengård, Hermodsdal och Lindängen som vem som helst kan använda. Föreningen har även lånat ut skateboards och hjälmar.

Spelens Hus

Spelens hus ligger på Nobelvägen 145A (Värnhem). Föreningen möjliggör för andra spelföreningar att ha mötesplatsverksamhet i föreningens lokaler men bedriver i dagsläget ingen mötesplatsverksamhet själva. Det är olika spelföreningar som har tillgång till lokalerna på vardagskvällarna (Esportsföreningen, Kortspelsföreningen, Figurspelsföreningen för att ge några exempel). Mötesplatsverksamheten är i huvudsak till för medlemmar men alla får komma och prova på. Man kan prova på två till tre gånger innan man blir medlem. Enligt verksamhetsansvarig är det här nödvändigt för att föreningarna ska gå runt. Varje förening har någon som är ansvarig för att välkomna eventuella nya personer och berätta om föreningen och hjälpa till att prova på spel den kväll som de är på plats. Spelens hus har öppet mellan 17.00-21.00. Vissa kvällar delar två föreningar på lokalerna men oftast är det en förening per kväll. På helgerna är det oftast turneringar av olika slag.

Målgruppen är unga spelintresserade upp till 25 år men både vuxna och barn (ibland barn och föräldrar) kommer till Spelens hus. De yngsta besökarna är mellan 8–10 år. Spel är en barriärbrytande aktivitet där ålder inte spelar någon roll om du är duktig, menar verksamhetsansvarig. Föreningen lyfter vidare att de kompletterar andra mötesplatser och fritidsgårdar (med 18 år som åldersgräns) genom att de har öppet för ungdomar upp till 25 år. På Spelens hus har också unga med autism och/eller unga icke-binära hittat ett utrymme att vara på, enligt verksamhetsansvarig. ”De känner sig hemma här och det är lätt att connecta över spel”, förklarar han. Det kommer också spelintresserade till mötesplatsen från hela Skåne och Danmark. Det här förklaras delvis av att det finns förhållandevis få platser att utöva spel på. Verksamhetsansvarig beskriver också hur de olika föreningarna vid olika tillfällen har streamat turneringar eller rollspel där flera tusen är med och tittar online.

Enligt verksamhetsansvariga så har Spelens hus i dagsläget inte tillräckligt med resurser för att driva en öppen mötesplatsverksamhet utan krav på medlemskap. Föreningen hade tidigare öppen mötesplatsverksamhet mellan kl. 14.00-17.00 på vardagar då vem som helst kunde komma och spela men var tvungna att lägga ner efter att de fick minskat bidrag 2018.¹¹ Nu går istället mycket av det ideella arbetet åt till att söka bidrag och stötta de övriga föreningarna som är på plats.

Under mötet med Spelens hus så lyfts även andra utmaningar som föreningen ser. Avseende att anställa någon som kan leda en Drop in-aktivitet ser Spelens hus en utmaning i att ständigt behöva betala differensen då bidraget på 125 kr i timmen inte täcker lönekostnaderna.¹² En annan utmaning som lyftes var att man från föreningens sida upplever det svårt att bli tagna på allvar som ett seriöst fritidsintresse och som ungdomskultur (kulturarrangemang) på fritidsförvaltningen och kulturförvaltningen. Från kulturförvaltningen hade de till exempel fått höra att kulturarrangemang måste ha ”fysisk publik”. Samtidigt beskrivs hur kommunalråd med ansvar för kultur, fritid och folkhälsa givit föreningen sitt stöd i olika sammanhang. De uppger också att de har fått gehör på näringslivskontoret. Enligt Spelens hus har näringslivskontoret bättre förståelse för spel och e-sport men kanske snarare ur ett ekonomiskt och attraktionskraftsperspektiv.

Flera av föreningarna som är verksamma på Spelens hus är ungdomsdrivna. Både styrelse och ledare utgörs av unga personer och föreningen Spelens hus fyller här en viktig stödfunktion gentemot dessa. Många av de unga som driver föreningarna är engagerade men oerfarna och det behövs stöd med bokföring och annat administrativt arbete. Spelens hus lotsar också dessa spelföreningar till olika arrangemang exempelvis.

---

¹¹ Från att ha fått 1 miljon i verksamhetsbidrag fick föreningen 650 000 2018 (2021 är verksamhetsbidraget på ca en halv miljon kronor).

¹² De lyfte att de tidigare vänt sig till Malmö stads *Praktik vid events* men att de då inte har kunnat önska vem det är som kommer utifrån aktiviteten. Det går exempelvis inte att välja att det ska vara en tjej när det är en tjejgrupp som aktiviteten ska hållas för.

Spelens hus är intresserade av att starta öppen mötesplatsverksamhet igen. Föreningen vill kunna ha öppet för barn och unga efter skolan men även erbjuda utbildningar för att stärka spelföreningar.¹³ Dels föreningar som redan finns hos Spelens hus dels andra spelinriktningar som vill starta en förening (det finns enligt Spelens hus ingen förening för cosplay till exempel och här vill man hjälpa till).

Under 2020 och Corona-pandemin har många av spelföreningarna hos Spelens hus haft populära onlineträffar. Det är dock svårare att spela online när man är nybörjare. Även brädspel har varit svårare eftersom de kräver fysisk närvaro på ett annat sätt. De beskriver hur pandemin har gjort stort avtryck när det kommer till besökare. Från att ha varit ca 40 till 50 per kväll är det nu ca 20–25 per kväll (september 2020).

Enligt verksamhetsansvarig har Malmö inte haft en figurspelsförening tidigare men har nu en av Sveriges största. Figurspel kräver utrymme på flera sätt. Verksamhetsansvarig berättar att när det görs en turnering behövs spelplan som består av terräng. I Spelens hus källare har de runt 75 kvm med terräng vilket är en av de största samlingarna i Sverige. Tillskillnad från brädspel som är lätt att ta fram och ta undan (och man kan ha hemma) så kräver terräng mer plats.

Spelens hus har varit med på Cool Minds (ett föreningsdrivet science center) och Big five (festival). De har också en del förfrågningar från fritidsgårdar och ska under hösten 2020 genomföra prova-på-träffar på Bunkeflo bibliotek. När de fortfarande hade öppet hus fick skolor och fritidsgårdar boka tid och komma till Spelens hus och då var det många som fick upp ögonen för spel.

På frågan om hur förvaltningen bättre skulle kunna stödja Spelens hus så svarar verksamhetsansvarig att Spelens hus söker mer stabilitet. Investeringen som Malmö stad har gjort har genererat mycket, menar han. Föreningen har också försökt få deltagardagar så att det skulle räcka för att få bidrag till en föreningskonsulent men enligt verksamhetsavtalet har de inte rätt till konsulentbidrag. Det här uppfattar föreningen som att man begränsas att växa och förbättra sin verksamhet. Utöver det här så efterfrågas möjligheten att få stöd och/eller vägledning inför att hyra en lokal med exempelvis kontraktgranskning. Spelens hus utmärker sig vidare genom sättet som de omfamnat föreningsformen. De vill och arbetar aktivt med att stötta unga att vara föreningsaktiva och starta spelföreningar.

---

¹³ I september 2020 sökte föreningen medel hos Boverket för att driva projektet After School som bland annat inkluderar öppen mötesplatsverksamhet och stöd till spelföreningar.

FIFH-hallen (Föreningen Idrott för Handikappade)

FIFH-hallen ligger på Pildammsvägen 26 och är en idrottsanläggning med inriktning på parasport som drivs av föreningen FIFH. Verksamheten som startade 1999 fokuserar på idrott men anläggningen fungerar också som en viktig mötesplats för personer med funktionsnedsättning och deras närstående. Idrott och motion är verktyget men det sociala och sammanhanget är det viktiga, enligt verksamhetsansvarig. I dagsläget finns ingen öppen mötesplatsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning på FIFH-hallen men vem som helst (och särskilt målgruppen) kan alltid komma och prova på en aktivitet (de har ingen maxgräns eller har inte behövt ha det än). På förmiddagarna är det framförallt seniorverksamhet medan eftermiddagarna är riktad till barn och ungdomar och därefter använder föreningens idrotts- och motionsgrupper anläggningen. FIFH-hallen är en viktig mötesplats för de som brukar den. Man kommer dit innan träning och det skapas en social yta, enligt verksamhetsansvarig.

Enligt verksamhetsansvarig skriker FIFH efter fler barn och unga. De upplever att det är en svår målgrupp att nå. De jobbar väldigt mycket uppsökande och mycket nära särskolan. De har även varit med i Kul i Malmö och haft Drop-in, men det har inte gett så stor effekt.

De beskriver också hur de har samarbetat med många andra föreningar och att de har märkt av trenden att föreningar kan söka projekt pengar för att jobba med vissa målgrupper (så som personer med funktionsnedsättning). Men när dessa pengar tar slut tar även samarbetet slut. Det här är ett viktigt perspektiv som också påminner om betydelsen av ställen som FIFH-hallen (föreningsdrivna mötesplatser med specifika inriktningar/kunskaper). Betydelsen av att det finns platser där perspektiv, erfarenheter, kunskap och utrymme för en viss målgrupp blir långvarigt och inte projektbaserat. Verksamhetsansvariga beskriver också hur FIFH-hallen och föreningens verksamhet innebär en möjlighet att lära känna nya människor och att få förebilder.

Angående hur förvaltningen bättre kan stödja FIFH så lyfte föreningen särskilt en sak: ”lyssna på oss”. Det finns delar i bokningssystemet hos förvaltningen som skulle kunna förbättras ur ett tillgänglighetsperspektiv. FIFH vill se att den kunskap som finns i föreningen används och får betydelse även inom förvaltningen. Föreningen skulle kunna hjälpa till mer med konkret tillgänglighetsarbete på förvaltningen. Vi har blivit betraktade som en idrottsförening men vi är så mycket mer, säger verksamhetsansvarig.

Almviks 4H-Gård

Almviks 4H-Gård ligger i Lindängen. Det är en mötesplats dit man som medlem kan komma och gå och där man som icke-medlem får vara med och prova på tre gånger. Ett medlemskap kostar 420 kr/kalenderår för första personen i familjen och därefter 320 kr/kalenderår per person. Gården är öppen för besök

måndag 8.00-17.00, tisdag 8.00-20.00, onsdag och torsdag 8.00-20.00, fredag 8.00-17.00 och söndag 9.00-16.00 men mötesplatsverksamheten för unga sker efter skoltid. Mycket tid och fokus läggs på djurhållning och det är också djuren som är grunden i den öppna verksamheten. Föreningens målgrupp är barn och unga mellan 7-25 år men i Malmö engagerar man barn från 4 år och uppåt. Enligt verksamhetsansvariga så är det fler barn från andra delar av Malmö och utanför Malmö som kommer och besöker gården än barn och unga från närområdet.

Gården fungerar som en besöksanläggning dit barn och vuxna kan komma och titta på djur. När det är större sällskap ofta från skolor och förskolor har de bokats in sig i förväg. Antingen går de runt själva eller på guide turer. Det kommer också andra mer spontana besökare som vill kolla på djuren (barn och familjer) som föreningen försöker fånga upp genom att berätta om deras prova-på-verksamhet. Förutom de studiebesök som sker regelbundet av skolor och förskolor anordnas även barnkalas nästan varje helg.

Mötesplatsverksamheten för unga består av olika aktiviteter som att baka och ta hand om djuren. Man får enligt verksamhetsansvarig lära sig sköta och ta ansvar för djuren samt umgås med dessa på ett balanserat sätt. Föreningen har fått begränsa ”tillgången” till djuren efter att det uppstått situationer där vissa djur har känt sig trängda av besökarna. Numera måste en ledare vara med när man går in till djuren. Till vissa av föreningens aktiviteter behöver man anmäla sig och enligt verksamhetsansvariga har det kommit fler barn och unga när man behövde anmäla sig än när man inte behövt det. Det här förklarades med att föräldrarna kunde ha bättre koll då.

Det är mellan tre och en person som bemannar gården under veckan. De som arbetar har antingen utbildning kopplad till djur eller till barn. De menar också att de som har längre pedagogisk utbildning inte söker sig dit.

Mycket kostnader går åt till att driva själva gården och följa alla de regelverk som finns kring djurhållning. Under mötet med föreningen i september 2020 hade nya djurskyddsbestämmelser avseende höjden på staket lett till att föreningen var tvungen att göra om sina till en kostnad av cirka 700 000 kr. På gården finns hagar med kor, getter, får och grisar. Därtill finns höns och kaniner samt tamrattor. Det finns ett litet trädgårdsland som Miljögruppen (daglig verksamhet) ansvarar för. Enligt verksamhetsansvarig är gården i någon bemärkelse aldrig stängd. Djuren är alltid där och behöver matas och tas om hand varje dag.

Föreningen samarbetar främst med andra 4H föreningar och/eller stadsgårdar. Den uppsökande verksamheten har tidigare bestått av att besöka skolor men det finns, enligt verksamhetsansvarig, inte tid till det nu. Istället utgör Facebook en viktig plattform för att sprida information om gården och aktiviteter.

På frågan om vad gården som mötesplats har för betydelse svarar verksamhetsansvarig att det är en fristad för många som kommer hit. Möjligheten att komma nära och ta hand om djur och ägna sig åt natur och kroppsligt arbete lyfts särskilt fram. Det beskrivs också hur gården skapar möten

mellan olika grupper av människor och att föreningen stöttar upp där det behövs. Som medlem får man också utbildning i demokrati och föreningskunskap.

MCR (Malmö Civila Ryttareförening)

Malmö Civila Ryttareförening har en nystartad föreningsdriven mötesplats (september 2020) med öppen verksamhet för barn mellan 9 – 15 år (ibland är något yngre barn med). Man behöver inte vara medlem för att vara med i den öppna verksamheten. Enligt verksamhetsansvarig är tanken att det ska finnas teoriundervisning på olika nivåer, kapphästhoppning, hindermålning och putsning, hästagility, stallfix och ridning. Det anordnas också pyssel och bakning. Genom den öppna verksamheten får man möjlighet att komma nära och lära sig mer om och ibland även rida på hästar. Det kan dels vara ett sätt att prova på och/eller komma närmare en mycket kostsam aktivitet som ridning. Men det är skillnad på gratisaktiviteterna, mötesplatsverksamheten och föreningens ordinarie verksamhet.

Föreningen ska flyttade in i en ny anläggning i november 2020. Den nya anläggningen ligger vid Amiralsgatan/Elisedalsvägen och dit går ingen buss i dagsläget. Enligt verksamhetsansvarig är det många barn från socioekonomiskt utsatta områden som kommer till mötesplatsen och tillgången till bil kan vara begränsade. Frågan om bussförbindelse är något som MCR har lyft i flera sammanhang utan framgång. Det finns en viss oro för var det kommer att innebära för besökarna.

När man hade Drop-in verksamhet under våren 2020 då barn fick prova på att rida så var trycket väldigt stort. De hade kapacitet att ta emot 30 barn och det kom 60. De var tvungna att säga nej till många som inte fick plats. I och med mötesplatsverksamheten har trycket minskat. Idag har man både Drop-in verksamhet och mötesplatsverksamhet. Beroende på vilken aktivitet barnen eller ungdomarna är med på (mötesplatsaktivitet eller Drop-in) har de blå eller röd väst på sig. Enligt verksamhetsansvarig kan kanske Drop-in verksamheten komma att integreras i mötesplatsens aktiviteter framöver.

Information om mötesplatsens existens sprids än så länge framförallt ryktesvägen och via sociala medier. MCR har också arrangerat aktiviteter inom ramen för Bästa Sommaren en satsning som Kraftsamling Herrgården ligger bakom.

Avseende besöksstatistik så har föreningen en lista där de för varje aktivitet skriver ner hur många som deltar och för varje deltagare om det är en medlem eller inte samt vilken ålder. På mötesplatsen har det hittills varit mellan 10–25 barn per tillfälle. På Drop-in är det ca 30 barn varje gång. MCR har Drop-in fyra dagar i veckan: måndagar och fredagar mellan 14.00–17.00, tisdagar 15.00–17.00, onsdagar 18.30–20.30 (10 timmar i veckan). Mötesplatsen har öppet sex dagar i veckan: måndag, tisdag och torsdag 16.00–19.00, onsdag 15.00–20.00, fredag 15.00–18.00 och lördag 15.30–17.30 (19 timmar i veckan). Enligt

verksamhetsansvarig ska de utvärdera vilka tider som det är flest barn där och eventuellt anpassa de nuvarande öppettiderna efter det.

På MCR kretsar den öppna mötesplatsverksamheten kring aktiviteter som är ledarledda. De barn och ungdomar som kommer hit kommer för att vara med på en aktivitet. Av besökarna på MCR är de flesta tjejer. På den ordinarie verksamheten är det lite killar medan det är betydligt fler på de Drop-in aktiviteter som finns. Det är två ledare som driver de öppna aktiviteterna på MCR. En är förskolelärare och den andra är anhörig till ett barn som rider på MCR. Enligt verksamhetsansvarig så är det viktigt med rätt personlighet och det ska vara öppet och varmt.

MCR ser sig som kompletterande till en fritidsgård. Man ska kunna komma hit och inte vara medlem och ändå göra något intressant, enligt verksamhetsansvarig. Genom aktiviteterna så kan barnen få mer kunskap kring och komma närmare hästar. På det nya stället finns det dessutom planer på att utveckla en egen käpphästbana. Enligt verksamhetsansvarig är det än så länge svårt att svara på vad mötesplatsverksamheten har för betydelse för de barn och unga som kommer hit, ”Man kan hoppas att det ger ett mervärde, kanske hitta en ny kompis och nya spår”, säger hon.

MCR har ingen kontakt med Allaktivitetshuset, men fritidsgårdarna kommer på besök ibland. Avseende CTC så påtalar verksamhetsansvarige att de gjorde sin pilot i Almgården men att de aldrig hört av sig efter det. Fritidsförvaltningen är den enda kommunala instansen som ger bidrag för den öppna verksamheten. MCR har länge arbetat för att fler barn ska kunna få kontakt med hästar och har genom åren gjort många samarbeten med bland andra Ögårdsskolan.

Andra mötesplatsverksamheter för unga i staden

Allaktivitetshuset, Arena 305 och Ungdomens hus

Efter omorganisationen inom Malmö stad 2017 fick kulturnämnden ansvar för allaktivitetshuset och Arena 305. I Utredning om spridning av allaktivitetshusmodellen (2017) konstateras det att fritidsgårdar och allaktivitetshus bör ses som kompletterande, snarare än konkurrerande, verksamheter men också att var och en av dessa fyller sin distinkta funktion i det lokala fritidsutbudet. Utredningen lyfter några viktiga skillnader mellan fritidsgårdar och allaktivitetshus. Det första är öppettider. Merparten av allaktivitetshusens aktiviteter anordnas med början vid skoldagens slut och fram till ca 17.00. Fritidsgårdarna har i allmänhet öppet längre på kvällen för de äldre barnen. Det andra är målgrupp. Allaktivitetshuset vänder sig till alla boende i området oavsett ålder. Fritidsgårdarnas verksamhet är till för barn och unga i grundskolan och på gymnasiet. Det tredje är innehåll. Till fritidsgårdarna kan man komma för att fördjupa sig i aktiviteter som bygger på deltagarnas önskemål och behov, men även utan något speciellt syfte annat än att träffa kompisar och

umgås i ett sammanhang med närvarande vuxna. Allaktivitetshusen erbjuder uteslutande strukturerade, ledarledda aktiviteter.

Arena 305 beskrivs som ett kulturhus med fokus på musik och dans för unga mellan 15–25 år. Det är en kommunal mötesplats. Kulturförvaltningen står för hyran och personalkostnader. Det finns replokaler och en studio, två scener och tillgång till instrument. På mötesplatsen kan man få tillgång till coaching men man får inte samma utbildning som man kan få på kulturskolan. Man kan prova på två gånger gratis men vill man fortsätta ta del av verksamheten så får man bli medlem. Ett medlemskap kostar det 305 kr för ett år.

Ungdomens hus har för närvarande endast uthyrningsverksamhet på längre och kortare kontrakt. Under 2020 har en utredning genomförts för att verksamheten på Ungdomens hus i nuläget saknar en tydlig kulturprofil och i stort sett är en uthyrningslokal. En stor del av aktiviteterna riktar sig till vuxna och innefattar möten under dagtid och dans, kör och yoga under kvällstid. Utredning av Ungdomens hus verksamhet (2020) presenterar följande tre alternativ: 1) Inriktning, samverkan och samordning av Ungdomens hus, 2) Satsning på ny mötesplats för unga 16–25 år, med fokus på dans eller 3) Avveckling av Kulturförvaltningens verksamhet på Ungdomens hus. Kulturnämnden har i december 2020 ännu inte tagit något beslut kring fortsatt inriktning.

Fryshuset

Fryshuset Malmö är en stiftelse och är inte registrerad på fritidsförvaltningen. Fryshuset är ett ungdomscenter för utbildningar och sociala projekt. Stiftelsen bedriver olika verksamheter inom områdena skola, ungdomskultur, arbete och entreprenörskap samt föredöme och framtidstro. Enligt Fryshuset vänder de sig till alla unga men fokuserar särskilt på dem som lever i utanförskap.

Möllans basement

Möllans basement är en ideell förening och mötesplats för unga mellan 15–26 år. Mötesplatsen har tidigare fokuserat på att stötta unga att komma ut på arbetsmarknaden och/eller börja studera (nätverk, studievägledning, skriva CV). Det här är fortfarande en central del av verksamheten men idag arbetarföreningen även mer specifikt med att fånga upp unga som har drog- eller alkoholproblematik. De erbjuder aktiviteter, stöd och vägledning för att hjälpa unga ut ur alkohol- och/eller drogrelaterade problem. Enligt föreningen är det 70 % tjejer och 30 % killar i verksamheten.

Drömmarnas hus

Drömmarnas Hus är ett multihus med pedagogisk verksamhet för barn och unga. De arbetar med varierande konstformer. Drömmarnas hus har funnits sedan 1990 och ligger i Rosengård. All verksamhet är gratis att delta i.

Guldängen

Guldängen är en bemannad bygglekplats i Lönngården med möjlighet till bygglek och odling. Här är barnen bygg- och trädgårdsmästare och de vuxna medhjälpare. Guldängen fungerar som ett utepedagogiskt besöksmål för

Malmöns elever. Klasser, fritidsgrupper och förskolegrupper bokar in sig och kommer till mötesplatsen och besöket kretsar kring utepedagogiska teman som snickeri och bygga, odling, ekologi, mat och hållbarhet.

Analys

Mötesplatser för unga – sett över tid och funktion

Enligt SKR:s (dåvarande SKL) rapport *Anläggningar för kultur, idrott och fritid* (2014) har antalet fritidsgårdar/ungdomsgårdar i det närmaste halverats i Sverige de senaste 25 åren, från cirka 1600 stycken i 1990 års undersökning till cirka 850 stycken i 2014 års undersökning. Antalet allaktivitetshus/ungdomens hus¹⁴ har ökat från drygt 100 stycken 1990 till cirka 160 stycken 2014.¹⁵ Ser man till Malmö var antalet fritidsgårdar som drevs i kommunal regi 28 stycken 1990 enligt boken *Malmö statistik årsbok* 1991.¹⁶ Idag finns det 17 fritidsgårdar (ytterligare två håller på att utvecklas). Därtill finns idag tre allaktivitetshus i Malmö. Hur utvecklingen av föreningsdrivna mötesplatser för unga har sett ut samt hur den förhåller sig till ett minskat antal kommunala fritidsgårdar har inte undersökts närmare inom ramen för den här kartläggningen. Förutom att antalet fritidsgårdar har minskat har även fritidsgårdarnas utformning förändrats över tid. Fritidsgårdarnas lokaler har blivit mindre och den öppna verksamheten har prioriterats framför fasta aktiviteter (tidigare bestod fritidsgårdarnas lokaler i större utsträckning av olika aktivitetsrum). Några av de föreningsdrivna mötesplatserna, som beskrivs ovan, och i viss mån även allaktivitetshusen har större lokaler med olika aktivitetsrum (se till exempel avsnittet om Flamman Ungdomarnas Hus och HelaMalmö) och/eller erbjuder uteslutande ledarledda aktiviteter (MCR, Tillsammans i förening, Gnistan).

Mötesplatser och utvecklingsarbete

---

¹⁴ Allaktivitetshus/ungdomens hus definieras inte närmare i rapporten.

¹⁵ *Anläggningar för kultur, idrott och fritid* 2014 <https://webbutik.skr.se/sv/artiklar/anlaggningar-for-kultur-idrott-och-fritid-2014.html>

¹⁶ Enligt Fritidsgårdarnas verksamhetsberättelser från 1990 fanns 29 fritidsgårdar i Malmö: Almviksgården eller Almviks djurfritidsgård, Limhamns fritidsgård, Videdals fritidsgård, Höja fritidsgård, Kirsebergs fritidsgård, Kroksbäcks fritidsgård, Holma fritidsgård, Apelgårds fritidsgård, Kryddgårds fritidsgård, Lindängehus fritidsgård, Lindeborgs fritidsgård, Fritidsgård musikhuset Lobo i Lorensborg, Ungdomens hus, Möllevångsgården, Sofielunds fritidsgård, Nydala fritidsgård, Augustenborgs fritidsgård, Blankebäcks fritidsgård, Oxievångs fritidsgård, Sockerbruksgården, Ribersborgs fritidsgård, Botildenborg fritidsgård, Herrgården fritidsgård, Rörstödastadens fritidsgård, Sorgenfri fritidsgård, SUCK, St Gertruds fritidsgård, Tygelsjö fritidsgård, Verner Rydén's fritidsgård. Det är möjligt att någon av de ovanstående uppräknade fritidsgårdarna inte räknas som regelrätt fritidsgård med tanke på att siffran inte helt stämmer överens med *Malmö statistik årsbok* 1991. Källor: Arkiv: *Malmö Fritidsnämnd; Volym: F 11 C:14*; Tryckt material: *Statistisk årsbok. (1991). Malmö: Strategisk utveckling, Malmö stadskontor.*

Fritidsförvaltningen lyfter särskilt fram fritidsgårdsverksamheten, med sin öppna verksamhet utan krav på medlemskap och avgiftsfria aktiviteter, i arbetet med att nå och aktivera fler barn och unga, inte minst i socioekonomiskt utsatta områden. Förvaltningen lyfter också fram både fritidsgårdar och föreningsdrivna mötesplatser för unga i arbetet med att nå målen om att öka ”skyddsfaktorer” och minska ”riskfaktorer” i barn och ungas olika livsmiljöer samt målet om att minska segregation (Nämndsbudget 2020). Fritidsgårdarna och de föreningsdrivna mötesplatserna för unga görs således till viktiga verksamheter i ett stadsövergripande förebyggande arbete och särskilt fritidsgårdarna beskrivs utgöra en så kallad skyddsfaktor för barn och unga genom att bidra till trygghet och välmående.

En del av fritidsgårdarnas förebyggande arbete ramas in av verksamhetens deltagande i forum som ”Örat mot marken”¹⁷ och kanske framförallt styrsystemet Communities That Care (CTC). Utgångspunkten för CTC är att det finns risk- och skyddsfaktorer i samhället som påverkar barn och ungas uppväxtvillkor.¹⁸ CTC arbetar med så kallad ”universell prevention” och väljer ut vilka insatser som ska genomföras för att skapa förändring beroende på varje områdes specifika behov. Dessa behov kartläggs genom en enkätundersökning som genomförs i Malmös grundskolor. Enligt CTC är skolk, ångest, rökning och våld exempel på riskfaktorer. För att förebygga problem fokuserar CTC på omgivningen, livsmiljöer och relationer. CTC arbetar med hela gruppen eller området där risken/risker har lokaliserats. Riskgrupp och individ utgör således utgångspunkt men istället för att plocka ut dessa så arbetar CTC med hela gruppen (en klass till exempel) där dessa individer/risker ingår.

Forskarna Jonas Alwall & Mikael Stigendal (2019)¹⁹ ställer sig kritiska till hur det större samhället och dess klassformationer saknas i CTC:s analys och hur förändringsobjektet uteslutande utgörs av ”problembeteenden”, värderingar och normer (jmf Alwall & Stigendal 2019:52):

Trots att det [...] inom CTC talas om orsaker – och även om satsningen beskrivs som en preventiv verksamhet (alltså som en verksamhet syftande till att förebygga problem), vilket skulle kunna antyda att CTC har sitt fokus på problemens orsaker – menar vi att dess perspektiv på orsaker ter sig både snävt och instrumentellt. CTC menar med orsaker observerbara och utpekbara fenomen som har identifierats genom statistiska korrelationer. Orsakerna reduceras till ”riskfaktorer” (jfr. Roumeliotis, 2016: 42), vilket är något helt annat än de potentiella orsaker som ingår i samhällssystemen (2019:52).

---

¹⁷ ”Örat mot marken” är ett forum där olika aktörer inom kommunen, polisen och fastighetsägare träffas och delar information för att förebygga problem.

¹⁸ Enligt CTC är några problem som hindrar utvecklingen av goda uppväxtvillkor ungdomars våld, kriminalitet, bruk av alkohol och droger, sexuellt riskbeteende, ofullständig skolgång samt depression och ångest.

¹⁹ Alwall, J. & M. Stigendal (2019) ’Ungdomar – problem eller potential?’ i Harju, A. & J. Sjölander (red) *Drömmar och röster – en antologi om barns och ungas livsvillkor i Malmö*.

De ifrågasätter även den ”lokalism” som de menar upprepas inom CTC som innebär en tendens att avgränsa satsningar till enskilda bostadsområden eller stadsdelar vars befolkning antas vara bärare av problemen:

Problemen finns, enligt ett sådant synsätt, där de unga ”problembärarna” befinner sig – i dem själva och deras närmaste omgivning – och problemens lösningar söks därför utifrån ett uppfattat behov av att förändra just dessa ungdomar och denna närmaste omgivning. (Alwall & Stigendal 2019:53)

Inte heller de lösningar som föreslås av CTC väcker frågor om förekomsten av samhällliga bakomliggande orsaker som kan påverka dessa så kallade risk- eller skyddsfaktorer, menar Alwall och Stigendal.

I de satsningar och verksamheter som de undersökt, alla syftandes till att *inkludera* ungdomar, blev problemformuleringen ofta att ungdomar befann sig i en position av utanförskap i relation till det etablerade samhället och åtgärderna kom att handla om att på olika sätt föra in ungdomarna i detta samhälle. Problemet med det här förhållningssättet²⁰, enligt Alwall och Stigendal, är att ungdomarna ska föras in i det befintliga samhället *utan att de orsaker bekämpas som har marginaliserat och exkluderat dem*.

Inkluderingsperspektivet går igen i Ungdomsstyrelsens rapport *Fokus 06 – en analys av ungas kultur och fritid* från 2006. Enligt rapporten kan mötesplatser för ungdomar ”inte enbart ses som en arena för rena fritidsaktiviteter, det handlar lika mycket om en arena för ungdomars integration och sociala etablering i vuxenvärlden och i samhället” (2008:8).²¹ Även forskaren Nikolaus Koutakis ser fritidsgården som en potentiellt *inkluderande* verksamhet.²² Enligt Koutakis utgör fritidsgårdar/mötesplatser för unga, ur ett förebyggande perspektiv, en unik möjlighet att främja god utveckling²³ och förbygga ”anpassningsproblem” (2008:84–85).²⁴ I Koutakis (2008:93) diskussion om hur en fritidsgårdsverksamhet kan ta tillvara dess ”unika möjlighet” att arbeta förebyggande kretsar utvecklingspotentialen främst kring fritidsledaren och möjligheten för denna att utvärdera sitt arbete. Inte heller hos Koutakis lyfts behovet av att beakta och arbeta med mer bakomliggande orsaker som bidrar till att grupper av ungdomar marginaliseras och exkluderas.²⁵

---

²⁰ Alwall och Stigendal kallar det här för ett problemorienterat förhållningssätt, som i stor utsträckning handlar om att bekämpa problemens symptom snarare än dess orsaker.

²¹ Ungdomsstyrelsen. *Mötesplatser för unga – aktörerna vägvalen och politiken*.

²² Koutakis, N. (2008) 'Fritidsledaren är viktigast av allt' i Ungdomsstyrelsen. *Mötesplatser för unga – aktörerna vägvalen och politiken*.

²³ Koutakis går inte närmare in på vad som avses med ”god utveckling”.

²⁴ Koutakis menar dock att dessa möjligheter alldeles för sällan tas tillvara.

²⁵ Inom CTC är Höjaspelet ett exempel på en metod där inkluderingsperspektivet utgör utgångspunkt. Höjaspelet (Good behavior game) syftar till att skapa arbetsro och samtidigt *behålla* eventuellt stökiga/högljudda/utåtagerande elever i klassrummet. Det vill säga inte förpassa eventuella högljudda elever till korridoren. Höjaspelet presenteras som en lösning, det hjälper enskilda lärare att skapa arbetsro i det enskilda klassrummet. Eventuella behov av fler lärare/resurser för att kunna tillmötesgå de behov som kan finns i ett klassrum lyfts inte. Det här trots att det konstaterats att en omfattande utmaning för de samlade

Följer man Alwall och Stigendal bör ett förebyggande arbete i större utsträckning fokusera på bakomliggande orsaker som påverkar barn och ungas livsvillkor (och möjlighet att vara en del av det etablerade samhället). De lyfter i sitt kapitel fram föreningen och mötesplatsen Gnistan (som beskrivs ovan) som ett exempel på en verksamhet med ett, vad de kallar, potentialorienterat förhållningssätt. Enligt forskarna har Gnistan ett annat förändringsobjekt än vad man skulle ha utifrån ett så kallat problemorienterat förhållningssätt:

Det är inte enskilda individer som ska förändras eller individens närmaste sammanhang med familj osv. Gnistans förändringsobjekt kan istället sägas vara samhällssystemen, närmare bestämt skola och arbetsmarknad [enligt forskarna placerar sig Gnistan mellan dessa system]. Det är en grundläggande skillnad jämfört med en satsning som drivs av ett problemorienterat förhållningssätt såsom, menar vi, CTC. Att föräldrarna inte får de möjligheter som behövs för att de ska kunna söka jobb, vidareutbilda sig och ta plats i samhället som medborgare beror på samhällssystemens sätt att fungera. (Alwall och Stigendal 2019:56)

Även HelaMalmö och Tillsammans i förening kan sägas ha ett potentialorienterat förhållningssätt, det vill säga utgångspunkten är att det är samhällssystemen som är utmaningen, förändringsobjektet, snarare än enskilda barn och unga, eller ett specifikt område. HelaMalmö arbetar på olika sätt med att avlasta familjer med ansträngd ekonomi. Tillsammans i förening arbetar med bokcirklar för att öka läskunnigheten bland grupper av barn och unga i olika delar av Malmö, ett behov som är kopplat till ett ojämnt skolsystem, en betydande skolsegregation²⁶ och brist på pedagogiskt utbildad personal i Malmös skolor. Malmös skolor klarar i dagsläget inte att kompensera för variationen i elevernas livsvillkor och hemförhållanden.²⁷ Effekterna av att staden inte i tillräcklig grad lever upp till det kompensatoriska uppdraget påverkar elevernas väg genom skolsystem och kommande etablering på arbetsmarknaden. I samtal med dessa föreningar blir det tydligt att arbetet med att täcka upp, arbeta kompensatoriskt på detta sätt, på mötesplatserna utgör en central del av deras verksamheter. Centralt blir också att på olika sätt uppmärksamma behovet av och ställa krav på strukturell förändring när samhällssystemen misslyckas (och skapar utsatthet). De bidrar på så vis till att vidga perspektivet och lyfter vikten av att förändringsarbete sker på flera nivåer samtidigt.

Den här aspekten är något av en röd tråd i samtalen med de föreningsdrivna mötesplatsverksamheterna. De ser behov i sin besöksgrupp och/eller område och agerar för att täcka upp när samhället misslyckas. Som verksamhetsansvarig på Flamman Ungdomarnas hus uttryckte det: ”det går inte att ”bara” vara en

---

utbildningsverksamheterna, som avsevärt påverkar förutsättningarna för en likvärdig utbildning för Malmös barn och unga, är den rådande bristen på pedagogiskt utbildad personal (se till exempel Malmö stads hållbarhetsrapport 2020 (kommande)).

²⁶ I Malmös kommunala grundskolor finns en betydande skolsegregation. Elever med liknande socioekonomisk och migrationsbakgrund går i stor utsträckning i samma skolor. Våren 2020 hade vissa av stadens kommunala grundskolor 100 procent gymnasiebehöriga elever, samtidigt som det fanns skolor där färre än hälften av eleverna uppnådde grundläggande gymnasiebehörighet (Grundskolenämnden, Malmö stad 2019).

²⁷ Se Malmö stads hållbarhetsrapport 2020 (kommande)

öppen mötesplats och anordna aktiviteter för unga, det uppstår problem som man behöver agera på. De problem som finns i ett område behöver mötesplatsen hantera i sin verksamhet, det går inte att stänga ute dessa” (från intervju sep. 2020). Även delar av fritidsgårdarnas verksamhet kan sägas utgå ifrån ett potentialorienterat förhållningssätt och arbetar kompensatoriskt (läxhjälp, mellanmål, utrymme att studera men även umgås med vänner som kan vara svårare för barn och unga som bor trångbott) även om det inte är lika uttalat som hos de föreningsdrivna mötesplatserna.

Flera föreningar beskriver vidare att de upplever att deras sätt att arbeta förebyggande/främjande genom och med mötesplatsverksamhet för unga har försumrats av kommun och stat. Det finns en upplevelse och erfarenheter av att den här sortens verksamhet och arbete är lågt prioriterat. Det här exemplifieras under mötet med Flamman Ungdomarnas hus. På frågan om det fanns forskning som fokuserat på föreningens arbete listade verksamhetsansvarig ett antal forskare som följt några av de projekt som föreningen driver separat från mötesplatsen: Förutom BRÅ, har Johanna Gullberg (SU) bedrivit följeforskning inom projektet Safe space, även Markus Hertz (MAU) har följt Safe space, Anders Håkansson (LU) forskar inom High stakes, ytterligare forskning följer mentorsskapsdelen i Hoppa av. Enligt verksamhetsansvarig verkar ingen intresserad av helheten: ”forskningen skiter i vad vi gör främjande varje dag, som mötesplatsen, det skulle man tittat mer på... idag fokuserar man på riskgrupp och individ” (intervju september 2020).

Marginaliserade grupper av barn och unga

Vissa av de föreningsdrivna mötesplatserna når och skapar vidare utrymme för marginaliserade grupper av barn och unga (unga HBTQIA+ personer, ensamkommande och nyanlända ungdomar, barn och unga med olika former av funktionsnedsättning, barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden) och återkommande hos flera av dessa föreningsdrivna mötesplatser är frågan om att förbättra livet för sin målgrupp.²⁸

Stödet till, och flera av, de föreningsdrivna mötesplatsverksamheterna går på det viset också i linje med strategisk utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering i Malmö stad.²⁹ Planen slår fast att Malmö är en kommun där det är möjligt för

---

²⁸ Forskning visar exempelvis att homosexuella, bisexuella, transpersoner och queer-personer (hbtq-personer) har sämre hälsa jämfört med övriga befolkningen. Hälsoskillnaderna har samband med att hbtq-personer i större utsträckning utsätts för fördomar, diskriminering och våld på grund av negativa föreställningar om sexuell läggning och könsidentitet (Folkhälsomyndigheten, 2020).

I en kartläggning av livsvillkoren i Malmö för ensamkommande barn och unga upp till 25 år som Ensamkommandes förbund genomförde 2018 med stöd av Delegationen mot segregation uppges att den tillfälliga utlänningslagen med dess inskränkningar på familjeåterförening, indragna asylskäl samt tillfälliga uppehållstillstånd som norm skapar både psykisk ohälsa som social utsatthet inom gruppen. Enligt en studie på Karolinska institutet är suicidrisken nio gånger högre bland ensamkommande än motsvarande grupp i samma ålder, och att suicid idag är den vanligaste dödsorsaken bland ensamkommande (2017).

²⁹ Utvecklingsplanen lägger fast att kommunen har ett ansvar för att främja de mänskliga rättigheterna och för att tillgodose malmöbornas lika rätt och möjligheter.

de ideella organisationerna att söka ekonomiskt stöd hos kommunen för att skapa platser där grupper som riskerar diskriminering kan uppleva social samhörighet och delaktighet i samhället. Enligt utvecklingsplanen ska staden stötta organisationer som arbetar mot diskriminering på grund av kön, ålder, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller könsöverskridande identitet eller uttryck och som i sin verksamhet har utbildning som vänder sig till skolor och offentliganställda. Enligt planen ska staden därtill stödja och samarbeta med organisationer som representerar grupper som är särskilt utsatta för rasism och hatbrott. Genom att ge stöd till dessa föreningsdrivna mötesplatsverksamheter bidrar staden till att skapa handlingsutrymme för marginaliserade grupper.³⁰ Flera av de föreningsdrivna mötesplatserna bedriver vidare ett mer aktivt förändringsarbete utifrån behov i sina målgrupper än vad fritidsgårdarna gör. Det här gör dem också till viktiga aktörer i staden.^{31,32}

Flamman Ungdomarnas hus, HelaMalmö, Tillsammans i förening, Habitat Q, Mötesplats Otto och Gnistan är vidare exempel på föreningar som genom sin mötesplatsverksamhet skapar förutsättningar för och arbetar med kommunala, nationella och/eller internationella mål om jämställdhet och jämlikhet, trygghet och/eller social hållbarhet. De utgör viktiga företrädare för erfarenheter och kunskaper om både symptom (hur delar av befolkningen har det) och orsaker (vad det är i samhällets system, organisationsformer, rutiner, regler, förhållningssätt, tankesätt och kulturer som gör att människor måste ha det så här) (jmf Alwall och Stigendal 2019). De utgör på så vis också viktiga aktörer i den sortens kunskapsallianser som framhölls i Malmökommissionens andra övergripande rekommendation, det vill säga:

jämlika samarbeten mellan forskare och intressenter från till exempel förvaltning, föreningsliv och näringsliv, inriktade på att förena excellens och relevans. [...] Ambitionen är att alla parter intressen ska tillgodoses. Det ska gälla en innovativ samhällsutveckling lika mycket som forskning och även utbildning. Deltagandet ska innebära ett ömsesidigt lärande och utveckling av ny kunskap. (Malmökommissionen 2013:131)

Fritidsutbud, besöksgrupp och samverkansmöjligheter

Flera av de föreningsdrivna mötesplatserna så som Spelens Hus, 4H-gården, Bryggeriet, Malmö Civila Ryttareförening och HelaMalmö kan också sägas

---

³⁰ Fyra av de föreningsdrivna mötesplatserna utgår ifrån en specifik målgrupp: Mötesplats Otto (ensamkommande och nyanlända ungdomar), Habitat Q (unga HBTQI-personer), FIFH-hallen (personer/unga med funktionsnedsättning) och HelaMalmö (barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden).

³¹ Föreningarna är företrädare för erfarenheter, perspektiv och kunskap som också kan bidra till att förbättra fritidsgårdsverksamheten (med tanke på dessa grupper) så att fler känner sig välkomna och bekväma.

³² I rapporten *Kartläggning av Malmö stads arbete mot rasism och homofobi samt rekommendationer för att stärka stadens arbete framåt* lyfts just stödet till och HabitatQ fram som en insats i staden för att motverka homofobi: "[s]taden bidrar även med verksamhetsstöd till organisationer som arbetar för att främja mänskliga rättigheter för personer inom HBTQIA+-gemenskapen" (stadskontoret, 2020).

tillgängliggöra och skapa förutsättningar för fritidsaktiviteter (dataspel, djurhållning, ridning, skateboard, dans, kampsport, gym) som antingen innebär förhållandevis dyra avgifter, vanligtvis drivs av privata aktörer och/eller står utan ett uppbyggt/väletablerat föreningsliv (skate, spel).

Fyra av de föreningsdrivna mötesplatserna utgår ifrån en specifik verksamhet: MCR (ridning), Bryggeriet (skate), Spelens hus (spel, gaming) och 4H-gården (djurhållning). Resterande mötesplatsverksamheter (Flammans Ungdomarnas hus, HelaMalmö, Gnistan och Tillsammans i förening, Habitat Q, Mötesplats Otto, FIFH-hallen) har ett varierat utbud av verksamheter/aktiviteter.³³ Några av de föreningsdrivna mötesplatserna (Spelens hus, Flamman Ungdomarnas hus, Almviks 4H-gård och FIFH) engagerar och skapar också utrymme för ungdomar som är äldre än 18 år (som är åldersgränsen för besökare på fritidsgårdarna).

Förutom att de föreningsdrivna mötesplatserna inte sällan utgår ifrån specifika intressen/behov, tillgängliggör mer specifika aktiviteter och/eller skapar utrymme för marginaliserade grupper och perspektiv (grupper av unga som fritidsgårdarna och staden inte når i samma utsträckning) så har de föreningsdrivna mötesplatserna även andra möjligheter än till exempel en fritidsgård. De kan i större utsträckning samverka med privata aktörer, universitet och/eller övriga civilsamhället. Exempelvis sponsras gymmet och frukost/mellanmål hos HelaMalmö av företag. Föreningsdrivna mötesplatser kan ha och har ”prova på”-verksamhet kopplat till en specifik aktivitet (dans, hästskötsel, skate, djurhållning, spel/gaming) för förskole- och skolklasser, besökare på stadens fritidsgårdar och/eller andra grupper som en del av sin mötesplatsverksamhet. De når på så vis en bredare grupp och har större möjlighet att bedriva generationsöverskridande verksamhet på sin mötesplats än fritidsgårdarna.

Malmö stad och föreningsdrivna mötesplatser för unga

Samarbete mellan staden och föreningarna

Det är överlag svårt få en enhetlig bild av hur samarbetet mellan Malmö stad och de föreningsdrivna mötesplatserna för unga ser ut och fungerar. Från båda håll finns bra och dåliga exempel. Några av föreningarna upplever en generell skepsis eller misstro från kommunen. Andra och ibland samma föreningar vittnar om goda relationer till fritidsförvaltningen och/eller annan förvaltning inom Malmö stad. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen uppger att de behöver utreda frågan om hur samarbetet med några av ovan nämnda föreningar ser ut. Vissa samarbeten fungerar bra, andra behöver de undersöka närmare. Enligt arbetsmarknads- och socialförvaltningen kan även en slags skepsis grunda sig i att några av de föreningsdrivna mötesplatserna bedriver verksamhet som ibland

---

³³ Även de med en specifik verksamhetsinriktning har varierade aktiviteter men de äger rum i en specifik miljö (stall, skatehall, lokaler avsedda för spelande).

gränisar till individärendehantering och att det här finns nationella riktlinjer om hur man ska arbeta. Frågan (och eventuell skepsis) handlar då om hur föreningarna förhåller sig till dessa riktlinjer. Samtidigt så ser arbetsmarknads- och socialförvaltningen ett stort värde i att dessa föreningar och deras mötesplatser når personer/unga som de inte gör.

Det är vidare svårt att få en bild av hur relationen mellan de föreningsdrivna mötesplatserna och styrsystemet CTC ser ut. Några hade knappt hört talas om CTC, andra hade varit med inledningsvis och ett par uppgav att de är involverade i det pågående arbetet.

Föreningsdrivna mötesplatser och fritidsgårdar

Enligt fritidsförvaltningen ska de föreningsdrivna mötesplatserna för unga ses som kompletterande eller som ett alternativ till fritidsgårdsverksamheten. Förvaltningens syn utgår ifrån grundidén att staden ska täckas in med mötesplatser för unga (både fritidsgårdar och öppna föreningsdrivna mötesplatser) och utgörs av två spår: en föreningsdriven mötesplats är kompletterande eller alternativ till en fritidsgård antingen för att den 1) når en specifik målgrupp (som fritidsgårdsverksamheten inte gör i samma utsträckning) eller 2) för att den ersätter en fritidsgård. En mötesplatsverksamhet kan ersätta en fritidsgård om det är en öppen verksamhet som är gratis och som riktar sig till unga i ungefär samma ålderskategori som Malmös fritidsgårdar (årskurs 6 till och med 18 år).

Flera av de föreningsdrivna mötesplatserna i den här kartläggningen ställer krav på medlemskap. Dessa föreningar erbjuder avgiftsfri prova-på-verksamhet men för att fortsätta ta del av verksamheten behöver man bli medlem och betala medlemsavgift på Bryggeriet, Spelens hus, Gnistan, HelaMalmö, Almviks 4H-gård och FIFH-hallen. Medlemskapet utgör också grunden för demokrati i en förening och möjligheten att vara med och påverka. Dess betydelse och funktion för mötesplatsverksamheten bör således beaktas i det fortsatta arbetet med att utveckla stödet till och kravställandet gentemot de föreningsdrivna mötesplatserna. Därtill har verksamhetsbidraget som föreningarna erhåller från förvaltningen i vissa fall delvis baserats på antal medlemmar i åldersgruppen 4–25 som är Malmöbor (se avtal för Bryggeriet och Almviks 4H-gård). Flamman Ungdomarnas hus, Mötesplats Otto, MCR, Habitat Q, och Tillsammans i förening ställer inte krav på medlemskap. Två av dessa riktar sig däremot till en specifik målgrupp (HabitatQ, Mötesplats Otto) och en (TIF) har öppen mötesplatsverksamhet på olika platser i staden olika kvällar i veckan.

Utifrån tanken att en föreningsdriven mötesplats i vissa fall skulle kunna komma att ersätta en fritidsgård har ett annat resonemang förts fram inom förvaltningen. Enligt det här resonemanget ska en föreningsdriven mötesplats som är tänkt att ersätta en fritidsgård ha personal (tillsvidareanställda) som är utbildade (antingen fritidsledare eller annan relevant högskoleutbildning så som beteendevetare, genusvetare eller socionom). Enligt den här synen är utbildning hos personalen ett värde för att säkra kvalitet när förvaltningen ska avgöra om en verksamhet kan ersätta en fritidsgårdsverksamhet. Utbildad personal kostar mer och

förvaltningen skulle kunna argumentera för att man är beredd att betala mer för kvalitet, det vill säga ge ett större bidrag till de som har utbildad personal. Föreningsdrivna mötesplatser och fritidsgårdar har dock helt olika förutsättningar att anställa personal mer långsiktigt (det vill säga att ha tillsvidareanställda). Det här påverkar också möjligheten att anställa personer med utbildning (som enligt vissa av föreningarna själva hellre söker sig till andra arbetsplatser). Det här är vidare kopplat till de verksamhetsavtal som förvaltningen har tecknat med föreningarna. De flesta har korta avtalsperioder som försvårar möjligheterna att planera och anställa mer långsiktigt (för vidare diskussion se Genomlysning av verksamhetsavtalen). Utöver det här har flera av de föreningsdrivna mötesplatserna lyft att det är mycket annan kunskap och andra erfarenheter som är viktiga, och ibland viktigare än utbildningen, hos de anställda för att kunna bedriva den verksamhet som de gör.

Som kartläggningen visar har flera av de föreningsdrivna mötesplatserna för unga uppstått utifrån ett eller flera behov som en förening, grupp eller organisation uppmärksammat och inte alltid för att komplettera/ersätta en fritidsgårdsverksamhet (även om så också kan vara fallet). Ovan lyfts exempel på hur föreningarna genom sina mötesplatsverksamheter har en bredare funktion och/eller roll i staden. Avseende de föreningsdrivna mötesplatserna så bör därför förvaltningens uppdrag och mål om att skapa förutsättningar för en meningsfull fritid sättas i relation till mer stadsövergripande mål och uppdrag i både förståelsen och bedömningen av de föreningsdrivna mötesplatserna. Det går inte att reducera någon av de befintliga föreningsdrivna mötesplatserna till att vara ett komplement till fritidsgårdarna. Det är en för begränsad förståelse av deras roll och funktion i staden.

Genomlysning av verksamhetsavtalen

Med utgångspunkt i en jämförelse, och genomlysning, av de verksamhetsavtal som förvaltningen har med berörda föreningar diskuteras här förändringsförslag kopplat till förvaltningens kravställande gentemot dessa föreningar. FIFH:s verksamhetsavtal skiljer sig från de övriga. I FIFH:s avtal står det inget om föreningens åtagande (öppetider, verksamhet), personal, uppföljning/rapportering i det avtal som finns. Övriga avtal är uppbyggda kring följande rubriker ”ekonomi”, ”avtalsperiod”, ”åtagande”, ”uppföljning” och i vissa fall även ”försäkring”.

Ekonomi

Det finns idag inga riktlinjer i avtalen kring hur stor del av bidraget som ska gå till den öppna verksamheten och hur mycket som går till andra krav som ställs i avtalet. Om det är flera åtaganden som kommer med avtalet så kan det förslagsvis framgå hur mycket av bidraget som ska gå till ”utbildning av personal” och hur mycket som ska gå till den öppna verksamheten. Ett annat alternativ är att det skrivs olika avtal.

I vissa avtal står det uttryckligen att föreningen kan söka Lovbidrag, Bidrag för Drop-in, Bidrag för anställda som uppbär lönebidrag, trygghetsanställning

och/eller utvecklingsanställning och förskottering av EU-bidrag. I de avtal som inte har det här utskrivet kan föreningen inte söka dessa bidrag. Det här är knutet till vad föreningen hade för status när avtalet ingicks. Som ett led i att öka likvärdigheten skulle förslagsvis alla föreningsdrivna mötesplatser ges rätt att söka dessa bidrag.

Några av de föreningar som kan söka Drop-in och Lovbidrag och som behöver anställa personal för att hålla i aktiviteter upplever det som en utmaning att behöva lägga till kostnader för personal. Förvaltningens syn är att dessa bidrag ska ses som just bidrag och inte som en fullständig finansiering, något som eventuellt skulle kunna förtydligas gentemot föreningarna.

Avtalsperiod

Den här punkten skiljer sig mycket åt i de olika avtalen. Det är olika lång uppsägningstid. Exempelvis har HelaMalmö 3 månader medan Spelens hus har 9 månader uppsägningstid. Om avtalet inte sägs upp så upphör det att gälla för vissa och går automatiskt över i en ny period för andra.

I avtalet med föreningen Flamman står det att ”avtalet kan sägas upp, av båda parter, senast nio månader före avtalsperiodens slut. I annat fall är avtalet för varje gång förlängt med tre år.” I avtalet med Ensamkommandes förbund finns ingen uppsägningstid istället står det ”efter avtalsperioden upphör avtalet att gälla utan uppsägning”. Det här skapar olika förutsättningar för mötesplatsverksamheterna där Flammans avtal innebär en långsiktighet som flera föreningar efterfrågar. I dagsläget är förutsättningarna inte likvärdiga.³⁴ För att förbättra förutsättningarna för de föreningsdrivna mötesplatserna bör avtalen förslagsvis sträcka sig över längre tid (minst 3 år) för de föreningsdrivna mötesplatserna och sen ha förlängning om 2 år.

Åtagande

I avtalen avser ”föreningens åtaganden” verksamhet, öppettider, målgrupp, riktade satsningar, utbildning, personal och uppföljning/rapportering (besöksstatistik, årshandlingar och i vissa fall verksamhetsrapport). En del föreningar har mer omfattande krav/åtaganden än andra. Genom att se till åtaganden framkommer att flera av dem fyller en större funktion för förvaltningen än att enbart bedriva mötesplatsverksamhet för unga, de ska även utbilda, samverka och samordna och erbjuda workshops och konferenser. Den här delen erkänner också föreningarna som företrädare för kunskap med vilka förvaltningen och staden kan ha kunskapsutbyte. Det går också i linje med Malmökommissionens rekommendationer om kunskapsallianser.

Personal

En återkommande punkt i nästan alla avtal (MCR undantaget) är den om personal. Det anges att föreningen svarar för att det finns tillräckligt med personal för att säkerställa god ordning och säkerhet. Samt att föreningen ska ta

---

³⁴ Anledningen till att de ser så olika ut kan vara kopplat till hyresavtal som föreningen har. För att kunna bedriva verksamhet behövs lokaler.

arbetsgivaransvar för anställd personal och tillämpa kollektivavtalsenliga anställningsvillkor. I vissa avtal anges hur många anställda som ska finnas och tjänstgöringsgrad.

Uppföljning

Uppföljningen, så som den är formulerad i avtalen, är bunden till föreningsformen och har att förhålla sig till *Fritidsnämndens regelverk för allmänna bidrag och registrering* och *Regler och riktlinjer för Malmö stads stöd till idéburen sektor*. Nedan redogörs för vad som står i verksamhetsavtalen och vad som framkommit i samtal med tjänstepersoner på förvaltningen kring arbetet med uppföljningen avseende de föreningsdrivna mötesplatserna.

Den här genomlysningen har inte kartlagt och/eller utvärderat hur själva uppföljningsarbetet ser ut i praktiken på förvaltningen. Det här berörs däremot delvis i stadsrevisionens granskning (Dnr SR 2020–60) av fritidsnämndens hantering av stöd till idéburen sektor. I granskningen undersöks hur fritidsnämnden förhåller sig till gällande regelverk samt om den interna kontrollen av detta är tillräcklig.³⁵ Granskningen lyfter aspekter kopplat till uppföljningen inom förvaltningen som bör förbättras/säkerställas. En av punkterna berör särskilt föreningsdrivna mötesplatser.

Vid sidan av granskningen finns andra frågor som blir viktiga att ställa sig i det fortsatta arbetet med att se över kravställandet, och likvärdigheten i bidragsgivandet, gentemot de föreningsdrivna mötesplatserna. Dels om det är något som ska utvärderas/följas upp utöver det som regleras i gällande regelverk för bidrag och i så fall vad det insamlade materialet ska berätta om verksamheten och dels hur förvaltningen ska använda sig av materialet. Som nämnts handlar uppföljningen idag framför allt om att kontrollera att föreningen som bedriver mötesplatsverksamhet är just en fungerande förening. Det här gör man genom att begära in och kontrollera årshandlingar (signerat årsmötesprotokoll och ibland verksamhetsberättelse). Utöver det begär man i dagsläget in besöksstatistik. Den här delen av uppföljningskravet fokuserar på volymen och utgår ifrån att antal besök på mötesplatsen kan säga något om verksamhetens kvalitet. Enligt avtalen ska alla föreningar ange besöksstatistik uppdelat på genus och ålder (förutom HabitatQ). Vissa ska även ange stadsdelstillhörighet och andra ska göra det ”om det går”. För de flesta ska besöksstatistiken redovisas i åldersintervall 4–25 år samt 26 år eller äldre. Det finns ingen samlad metod för hur de olika föreningarna räknar besök och det är därför svårt att jämföra besöksstatistiken från en mötesplats med en annan eller med till exempel fritidsgårdsverksamhetens besöksstatistik. I dagsläget används inte den besöksstatistik som samlas in från de föreningsdrivna mötesplatserna av förvaltningen. Kravet om att samla besöksstatistik innebär samtidigt ett

---

³⁵ Stadsrevisionen rekommenderar bland annat fritidsnämnden att: ”säkerställa att kvitton/fakturor i högre grad begärs även för föreningar och organisationer som beviljas bidrag till föreningsdrivna mötesplatser samt för verksamhetsbidrag och arrangemangsbidrag i syfte att kontrollera vad utbetalda bidrag faktiskt används till.”

merarbete för föreningarna och det bör därför förslagsvis förändras eller tas bort.

Besöksstatistik (volymfokus) utgör ofta det enda verktyget när den här sortens verksamhet ska utvärderas. Ett annat viktigt perspektiv är betydelsen av verksamheten för grupper av barn och unga. Förvaltningen skulle förslagsvis kunna se över möjligheten att ta fram mer kvalitativa sätt att följa upp verksamheten och involvera besöksgruppen i uppföljningsarbetet. Det vill säga i större utsträckning beakta och lyssna till barn och unga som besöker verksamheterna (både fritidsgårdar och föreningsdrivna mötesplatser för unga) i utvärdering/uppföljningssammanhang. Till exempel genom att samarbeta med forskare/universitet (det här går också i linje med Malmökommissionens rekommendationer om kunskapsallianser).³⁶

Avseende frågan om uppföljning av själva mötesplatsverksamheten finns det vidare lite olika idéer om vad som gör en mötesplats till en bra sådan. Enligt Nikolaus Koutakis (2008:91) krävs en hög ambitionsnivå och ett tydligt syfte med verksamheten för att den ska fungera främjande.³⁷ Koutakis menar också att en förutsättning för kvalitet i verksamheten är att det finns kontinuitet i personalgruppen, att personalen i huvudsak bör bestå av personer som har adekvat utbildning och har fritidsgården eller mötesplatsen som sin huvudsakliga arbetsplats (2008:78). De flesta av de föreningsdrivna mötesplatserna som beskrivits ovan har ett tydligt syfte med sin mötesplatsverksamhet (flera av dem utgår från modeller och/eller forskning). De andra punkterna som Koutakis lyfter om personal och utbildning är direkt kopplade till möjligheten att anställa mer långsiktigt. De föreningsdrivna mötesplatserna har i regel korta avtalsperioder något som försvårar möjligheterna att planera och anställa personal mer långsiktigt. Hur förvaltningen kan bidra till ökad långsiktighet bör beaktas i det fortsatta arbetet med att se över avtalen. Några föreningar kan eventuellt ha hittat sätt att skapa kontinuitet trots korta avtalsperioder och/eller har snarare andra utmaningar kopplat till personal (tidigare nämndes kostnader för personal till Drop-in och Lovaktiviteter). Uppföljningen bör förslagsvis vara till gagn även för föreningen och det bör finnas ett tydligt syfte med och funktion i det som samlas in.

Andra perspektiv på vad som kan bidra till ökad kvalitet på en mötesplatsverksamhet för unga lyfts i rapporten *Är Malmö stads fritidsgårdar jämställda och jämlika? - Deltagande observationer av Malmö stads fritidsgårdar* (2018). Det handlar om vilka aktiviteter som erbjuds. Rapporten beskriver hur tillgången till planerade och återkommande aktiviteter på mötesplatsen som har status bland många i målgruppen är viktigt för att locka en bred grupp av unga. Det här ställs i rapporten mot att ”varakultur”³⁸ fått ta allt större plats på fritidsgårdar. Fritidsgårdsavdelningen har också genom genusronder kartlagt att tjejer är mer

---

³⁶ Se Malmökommissionen 2013:131

³⁷ Koutakis, N. (2008) 'Fritidsledaren är viktigast av allt' i Ungdomsstyrelsen. *Mötesplatser för unga – aktörerna vägvalen och politiken*.

³⁸ Vara-kultur beskrivs närmare som att chill/ta det lugnt, spontanitet, kravlöst häng.

benägna att delta i planerade aktiviteter. Hur aktivitetsutbudet ser ut, vilka tillfälliga och återkommande aktiviteter som erbjuds och hur det fallit ut, skulle kunna vara ytterligare något att följa upp och/eller dela kunskap om.

Försäkring

Sista punkten handlar om försäkringar och det kravet ställs på ungefär hälften av föreningarna. Det här bör ställas/finnas med i alla avtal. Kan de föreningsdrivna mötesplatserna, när de har öppet, omfattas av samma försäkring som fritidsgårdarna har.

Hur kan förvaltningen bättre stödja de föreningsdrivna mötesplatserna?

Återkommande i samtalen med de föreningsdrivna mötesplatserna kopplat till frågan om hur förvaltningen bättre kan stödja föreningen är mer resurser och långsiktighet. Avtalsperioden har redan berörts och det har konstaterats att förutsättningarna kan förbättras genom att skapa mer långsiktiga avtal för fler av föreningarna. Flera föreningar påtalar också betydelsen av just verksamhetsbidraget för föreningen eftersom det går till själva basverksamheten eller grunden (mötesplatsen) till skillnad från exempelvis projektpengar som enbart ska finansiera det specifika projektet (som ofta genomförs på mötesplatsen).

I utredningen *Mötesplatsernas organisatoriska tillhörighet* som stadskontoret genomförde 2015 sammanfattas en rad viktiga frågor efter en dialog som stadskontoret genomfört med föreningslivet under utredningsarbetet. Förutom behovet av långsiktighet så lyfts också att det behövs fler plattformar och nätverk för konstruktiva möten mellan Malmö stad och olika målgrupper samt att kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan Malmö stad och föreningar bör bli bättre. Det här går också i linje med tidigare nämnda kunskapsallianser. Föreningarna utgör och bör i större utsträckning erkännas som aktörer som når, De föreningsdrivna mötesplatsernas roll som företrädare för kunskap, erfarenheter och perspektiv som förvaltningen och staden inte alltid har tillgång till bör därmed förtydligas i förvaltningens arbete gentemot dessa. Flera av föreningarna har också, och lägger vikt vid, lokal förankring något som kommunen i viss mån har förlorat i och med omorganiseringen 2017. Innan omorganisationen fanns medborgarkontor i större utsträckning än vad det gör idag. Kontaktytan kan sägas ha minskat.

Inom Malmö stad pågår det vidare processer som knyter an till frågan om hur förvaltningen på ett bättre sätt kan stödja de föreningsdrivna mötesplatserna. Det här skulle eventuellt kunna bidra till att förhindra den typ av problem som HelaMalmö beskriver.³⁹ En sådan process är den utredning som kommunstyrelsen har gett stadskontoret i uppdrag att genomföra tillsammans med fritidsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden och som ska

---

³⁹ Se avsnittet om HelaMalmö

komma med förslag på hur föreningsbidrag ska hanteras för föreningar som når ut brett. Utgångspunkten är att Malmö stads nuvarande facknämndsorganisation kräver ökad samordning mellan nämnderna i handläggningen av föreningsbidrag som berör flera olika verksamhetsområden och målgrupper.

Utredningen ska ge förslag på hur de bidragsgivande nämnderna och dess förvaltningar kan hantera ansökningar och göra uppföljningar av berörda föreningsdrivna mötesplatser. Resultaten ska användas internt inom Malmö stads organisation för föreningsstöd och organisationsbidrag. Utredningen ska också ge förslag på hur den fortsatta organiseringen för stöd och bidrag till föreningsdrivna mötesplatser ska hanteras från beredning till beslut och uppföljning. Enligt ansvarig för utredningen har den stannat av något under hösten 2020 men förväntas tas upp igen under 2021. Den här utredningen relaterar också till behovet av att sätta nämndspecifika uppdrag i relation till stadsövergripande sådana.

En viktig fråga att ha med sig i det fortsatta arbetet med att utveckla stödet till de föreningsdrivna mötesplatserna är också hur man inom förvaltningen på ett bättre sätt kan *kombinera* kunskap om hur förvaltningen bäst stöttar föreningsdriven verksamhet (föreningsenheten) med kunskap om mötesplatsverksamhet för unga (fritidsgårdsenheten).

Slutsatser

Kartläggningen visar att det är stor variation på de mötesplatsverksamheter som idag av förvaltningen kategoriseras som föreningsdrivna mötesplatser. Det handlar om olika målgrupper, verksamhetsinriktningar och upplägg. De är sprungna ur olika behov, arbetar både på lika och olika sätt, erbjuder lika och olika aktiviteter och engagerar olika grupper av barn och unga. Varje mötesplats potentiellt specifika funktion, roll och betydelse bör beaktas i det fortsatta arbetet med att öka likvärdigheten i bidragsgivande och kravställande gentemot de berörda föreningarna.

I kartläggningen föreslås att förvaltningen breddar sin förståelse av de föreningsdrivna mötesplatsernas funktion och betydelse. De föreningsdrivna mötesplatserna bör inte reduceras till att på olika sätt vara kompletterande till fritidsgårdsverksamheten. Förvaltningens specifika uppdrag och mål bör sättas i relation till mer stadsövergripande sådana i både förståelsen och bedömningen av de föreningsdrivna mötesplatserna.

Med tanke på de föreningsdrivna mötesplatsernas bredare funktion och roll i staden bör förvaltningen, som en del av det fortsatta arbetet med att utveckla stödet till de föreningsdrivna mötesplatserna, också ta en aktiv roll i den utredning som stadskontoret har fått i uppdrag att genomföra tillsammans med fritidsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden. Utredningen ska resultera i förslag på hur föreningsbidrag ska hanteras för föreningar som berör flera olika verksamhetsområden och målgrupper och relaterar till behovet av att sätta nämndspecifika uppdrag och mål i relation till stadsövergripande sådana.

I det fortsatta arbetet med att förbättra förutsättningarna för de föreningsdrivna mötesplatserna att arbeta mer långsiktigt bör vidare avtalen förändras. Avtalsperioden bör förlängas, förslagsvis minst 3 år med förlängning om 2 år. Därtill bör förvaltningens krav om att mötesplatserna ska samla in besöksstatistik tas bort alternativt göras om. Besöksstatistiken används inte av förvaltningen och innebär merarbete för föreningarna.

De föreningsdrivna mötesplatserna utgör viktiga civilsamhällesaktörer i staden och stödet till dem bör i större utsträckning förstås som en del av att värna och möjliggöra för det fria föreningslivet.

De föreningsdrivna mötesplatserna bör vidare ges större utrymme i så kallade kunskapsallianser, och i större utsträckning ses som civilsamhällesrepresentanter med vilka förvaltningen kan ha kunskapsutbyte. Genom sin verksamhet blir de företrädare för erfarenheter och perspektiv om behov hos sin besöksgrupp, liksom om utmaningar och utvecklingsmöjligheter i staden.